

Azərbaycan-Almaniya münasibətlərində yeni mərhələ başlayır

Prezident Frank-Valter Ştaynmayerin ölkəmizə rəsmi səfəri əlaqələrin inkişafına mühüm təkan verəcək

Azərbaycan-Almaniya münasibətlərinin əsası 1992-ci il yanvarın 12-də qoyulub. Həmin vaxt Almaniya Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyıb və bir ay sonra iki ölkə arasında diplomatik münasibətlər qurulub. Hər iki ölkədə səfirliklər fəaliyyətə başladıqdan sonra Azərbaycan və Almaniya arasında davamlı siyasi dialoq, iqtisadiyyat və humanitar sahələrdə geniş əməkdaşlıq həyata keçirilib. Dövlət başçılarının qarşılıqlı səfərləri bu əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirib.

Bu əməkdaşlıq hökumət və parlament başçıların qarşılıqlı səfərləri zamanı daha da inkişaf edib. İki ölkə arasında indiyə qədər 77 sənədin imzalanması ikitərəfli əməkdaşlığın dinamik inkişafından xəbər verir. Azərbaycan-Almaniya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupu, Almaniya Bundestağında isə Azərbaycanı da əhatə edən Almaniya-Cənubi Qafqaz parlament qrupu fəaliyyət göstərir.

Almaniya Prezidentinin bu səfəri iki ölkə arasında münasibətlərin daha da yaxşılaşacağından xəbər verir. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mətbuata verdiyi bəyanatında da diqqətə çatdırdı: "Həm təbətək görüşdə səhəbət əsnasında, həm də nümayəndə heyətlərinin

iştirakı ilə apardığımız danışıqlarda Almaniya-Azərbaycan əlaqələrinin gələcək inkişafı müzakirə edilmişdir. Mən tam əminəm ki, bu səfər bizim əlaqələrimizə yeni müsbət təkan verəcəkdir".

Azərbaycan Prezidenti iki ölkə arasındakı iqtisadi əlaqələri dəyərləndirərək bildirdi ki, iqtisadi sahədə əldə edilmiş nəticələr hər iki tərəfi ruhlandırır. Çünki bu ilin yanvar-fevral aylarında ticarət dövriyyəsi təxminən üç dəfə artıb. Bunun əsas səbəbi Azərbaycandan Almaniyaaya ixrac edilən xam neftin həcmi artması olub. Ona görə Azərbaycan hesab

edir ki, gələcək illərdə ticarət dövriyyəsinin şaxələndirilməsi ilə bağlı daha fəal addımlar atılmalıdır. Bu, xüsusilə bərpaolunan enerji sahəsində də reallaşmalıdır. Çünki bu sahədə Almaniya şirkətlərinin çox böyük təcrübəsi var, Azərbaycanın da çox böyük proqramı, planları mövcuddur: "Biz xarici investorların sərmayəsi hesabına 2030-cu ilə qədər bərpaolunan enerji növlərinin istehsal gücünü 6 qıqavata çatdırmaq fikrindəyik və bu, tam realdır, bunun bir hissəsi Avropaya ixrac ediləcəkdir".

6

Nəhəng Çin iqtisadiyyatının Azərbaycana marağı getdikcə artır

Fəal siyasi dialoq və davamlı diplomatik təmaslar fonunda keçən il iyulun 3-də Şəxanə Əməkdaşlıq Təşkilatının Astanada keçirilən Zirvə toplantısı çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın qurulması haqqında Birgə Bəyannamə" qəbul edilib. Həmin sənəddə də qeyd olunduğu kimi, tərəflər siyasi, iqtisadi və mədəni sahələrdə əməkdaşlığı genişləndirməyə, beynəlxalq məsələlərdə qarşılıqlı fəaliyyəti gücləndirməyə dair razılıq əldə ediblər. Bu, ölkələrimizin bir-birini etibarlı tərəfdaş hesab edərək strateji hədəflərini ardıcıl olaraq gerçəkləşdirmək əzmini göstərir.

Bu il aprelin 2-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təşkilatlığı ilə "Azərbaycan-Çin strateji tərəfdaşlığı: Qlobal Cənubda konsolidasiya və əməkdaşlığın təşviqi" mövzusunda keçirilən konfrans da adından göründüyü kimi, münasibətlərin uğurla davam etdiyinin daha bir sübutu oldu.

6

Birləşmiş Krallıq parlamentinin Ermənistan üzrə parlament qrupuna etiraz məktubu göndərilib

Birləşmiş Krallıq hökumətinə bu yaxınlarda etdiyiniz müraciətlə əlaqədar biz Ermənistanın 30 illik işğal dövründə törədilmiş müharibə cinayətləri, etnik təmizləmələr və hərbi təcavüz üçün məsuliyyət daşıyan şəxslərin mühakiməsi prosesini nüfuzdan salmağa yönələn əsassız ittihamları qətiyyətlə rədd edirik. Bu insafların "hərbi əsir" adlandırılması və azadlığa buraxılmasına çağırışlar edilməsi onların törətdiyi və əsaslı sübutlarla təsdiqlənən cinayətlərinə göz yumulması deməkdir.

İşğal zamanı Ermənistan bir milyona yaxın azərbaycanlıyı zorla yurd-yuvasından didərgin salmış, Xocalı soyqırımını, urbidsid, kulturosids və ekosidsaktları törətməmişdir. Azərbaycan şəhərləri və kəndləri yerlə yeksan edilmiş, onun mədəni və dini mirası dağıdılmış, ətraf mühitə ciddi ziyan vurulmuşdur. Bundan əlavə, Ermənistan işğal olunmuş ərazilərdə minlərlə basdıraraq Azərbaycanı dünyanın minlərlə on çox çirkənlənmiş ölkələrindən birinə çevirmişdir. Bu minlərlə mülki insanları öldürməyə və yaralamağa davam edir, köçkünlərin geri dönməsini və bərpa səylərini ləngidir.

3

Fransa utancverici tarixindən ibrət götürməlidir

Fransanın müstəmləkəçilik siyasəti dünyənin, bu günün işi deyil. Bu ölkənin müstəmləkəçilik siyasətinin tarixi çox qədimdir, 1535-ci ilə qədər gedib çıxır. Fransa böyük köşflər dövründə Portuqaliya və İspaniyadan sonra xaricdəki ərazilərin öyrənilməsi və kolonizasiyası ilə məşğul olan üçüncü Avropa ölkəsi olub. Əsrlərdir Fransa müstəmləkə siyasəti yürüdərk nəzarətində olan ölkələrin yeraltı, yerüstü

təbii sərvətlərini və insan resurslarını istismar edir. Müstəmləkəçilik keçmişindən utanmadan "dənizasıırı ərazilər" adlandırdığı ölkələrdən böyük sərvət toplayır. Təəssüflər olsun ki, dünya ölkələri bu mühüm məsələyə olduqca laqeyd yanaşırlar. Həmin bölgələrdə yaşayan xalqlar artıq fransızların zülmünə, zillətinə dözməyərək haqq səslərini qaldırırlar. Son zamanlar bu ölkələrdə Fransanın müstəmləkəçiliyinə qarşı etiraz dalğaları səngimək bilmir. Artıq xalqlar azadlıq və müstəqillik tələb edirlər. Bu etirazların nəticəsidir ki, Fransanın Afrika qitəsindən çıxarılması prosesi başlayıb. Bütün bunlar isə Yelisey sarayının uzun illər yürütdüyü siyasətin səhv, ədalətsiz olduğunu göstərir. Səhvləri düzəltmək isə heç vaxt gec deyil. Qoy rəsmi Paris bu barədə yaxşı-faxşı fikirləşsin, müstəmləkəçilik siyasətinə son qoysun. Azadlıq istəyən xalqları qan gölündə boğmasın.

9

Zəfərin Aprel səhifəsi

Ölkəmizi hərtərəfli inkişaf mərhələsinə yüksəldən Prezident İlham Əliyevin hər zaman gündəliyində duran vacib prioritet ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin təmin olunması idi. Buna görə də Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı müasir ordu quruculuğu işinə xüsusi diqqət yetirir, Azərbaycan Ordusunun arsenalını on müasir silah və digər hərbi texnikalarla daha da zənginləşdirir, bir sözlə, ölkənin hərbi gücünü gündən-günə artırır.

7

Ermənistan yenə öz ampuasında

Fəaliyyət göstərməyən Minsk qrupunun ləğv olunması üçün, əslində, heç bir maneə yoxdur. Bunun üçün heç bir referendum keçirmək lazım deyil və bu istiqamətdə qərarın verilməsi Ermənistanın rəhbərliyinin əlindədir. Lakin buna baxmayaraq, Ermənistan rəhbərliyi bu addımı atmır. Belə bir fakt, əlbəttə ki, rəsmi İrəvanın qeyri-rəsmi mövqeyindən xəbər verir və Ermənistanın real sülh prosesindən yayınaraq siyasi manipulyasiya apardığını göstərir. Ermənistanın sülh ritorikasının qeyri-səmimi olmasına dəlalət edən digər bir fakt da var. Bu da Ermənistan Ali Sovetinin 8 iyul 1992-ci il tarixdə qəbul etdiyi və hələ də qüvvədə olan qərardır. Həmin qərarla Ermənistanın Azərbaycanla qarşı ərazi iddiaları əks olunur. Belə ki, Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi qəbul edən beynəlxalq və ya daxili hər hansı bir sənədin Ermənistan üçün qəbul edilməz olduğu qeyd edilir. Ümumiyyətlə, belə bir qərarın qüvvədə olması sülh sazişinin

bağlanmasına maneədir və onun legitimliyinə kölgə salır. Əslində, bu qərarın ləğv edilməsi üçün də heç bir maneə yoxdur. Ermənistan parlamenti bu qərarı istədiyi vaxt ləğv edə bilər. Lakin görünən odur ki, rəsmi İrəvan buna can atmır. Əksinə, sülh sazişi bağlamaq istəyir ritorikası ilə beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmağa cəhd edir.

9

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Sizi şəxsən öz adımdan və Qırğızıstan xalqı adından Novruz bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Novruz qədim zamanlardan birlik və barışıq, sülh və tərəqqi rəmzi olub.

Əminəm ki, Qırğızıstan ilə Azərbaycan arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələri xalqlarımızın və dövlətlərimizin rifahı naminə bundan sonra da möhkəmlənəcəkdir.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə və ailənizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, qardaş Azərbaycan xalqına isə davamlı sülh və tərəqqi arzulayıram.

Hörmətlə,

SadıR JAPAROV,
Qırğız Respublikasının Prezidenti

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Novruz bayramı münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Bu bayram təbiətin oyanmasının, sülh, birlik və əmin-amanlıq yolunda insanlar arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinin rəmzidir.

Ənənələrlə və dərin mənə ilə dolu bu parlaq bayram müasir dünyada xüsusilə aktual olan qarşılıqlı anlaşmanın, bir-birinə hörmət və dəstəyin vacibliyini xatırladır. Yenilənmə, dirçəliş və yeni həyat dövrünün başlanğıcını simvolizə edən Novruz qədim tarixə malikdir və mədəni irsin tərkib hissəsidir.

Bu əlamətdar bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və Azərbaycan xalqının rifahı naminə ali dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram. Qoy Novruz ölkənizə və xalqınıza daha çox firavanlıq və əmin-amanlıq gətirsin!

Dərin hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

Zati-aliləri!

Bütün dünya müsəlmanlarının qeyd etdikləri Ramazan bayramı münasibətilə Sizə və dəyərli xalqımıza ən səmimi təbriklərimi çatdırmaq mənim üçün böyük şərəfdir. Allah-taaladan oruclarımızı, dualarımızı və xeyirxah əməllərimizi qəbul etməsini və islam ümmətinin daha parlaq və təhlükəsiz gələcəyi üçün söylə-

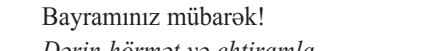
rimizdə bizə öz xeyir-duasını nasib etməsini diləyirəm.

Hörmətli cənab Prezident, bu mübarək bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, dost ölkələrimizin davamlı olaraq inkişaf etməsini arzulayıram.

Bayramınız mübarək!

Dərin hörmət və ehtiramla,

Əbdülfəttah əs-SİSİ,
Misir Ərəb Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri!

Qırğız Respublikasının xalqı adından və şəxsən öz adımdan Sizi və Azərbaycan Respublikasının xalqını müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Qoy Ulu Tanrı müqəddəs ayda gördüyümüz bütün xeyirxah işlərimizi qəbul etsin və bu mübarək bayram əmin-amanlığımızı, xoşbəxtliyimizi artırsın. Bəşəriyyəti şəfqət və mərhəmətə aparan, yüksək dəyərləri əks etdirən bu bayram hər bir evə səadət və hüzur gətirsin, qardaş xalqlarımıza isə sülh və firavanlıq bəxş etsin.

Zati-aliləri, bir daha Sizə möhkəm cansağlığı və uğurlar, Azərbaycan xalqına isə davamlı tərəqqi və əmin-amanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

SadıR JAPAROV,
Qırğız Respublikasının Prezidenti

Hörmətli cənab Prezident!

Mübarək Ramazan bayramı münasibətilə zati-alinizə səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırıram. Sizə möhkəm cansağlığı və səadət, qardaş Azərbaycan xalqına firavanlıq bəxş etməsi üçün Uca Allaha dua edirəm.

Bu fürsətdən istifadə edərək, xalqlarımızın rifahı və mənafeyi naminə ölkələrimiz arasında qardaşlıq münasibətlərinin möhkəmləndirilməsi, mövcud əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi üçün birgə fəaliyyətimizi davam etdirməkdə qəti qərarlı olduğumu zati-alinizə bir daha bildirməkdən məmnunam.

Ulu Tanrı bizə və bütün islam ümmətinə xeyir-bərəkət, firavanlıq nasib etsin!

Hörmətlə,

Kays SAYİD,
Tunis Respublikasının Prezidenti

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri!

Ramazan bayramı münasibətilə Sizi öz adımdan və Sudan xalqı adından təbrik etməkdən böyük məmnunluq duyur və ən xoş arzularımı çatdırıram. Uca Allahdan Sizə möhkəm cansağlığı və bol ruzi-bərəkət diləyirəm.

Arzu edirəm ki, bu bayram qardaş ölkələrimizə və bütün müsəlman xalqlarına rifah, sülh, əmin-amanlıq gətirsin.

Ramazan bayramınız mübarək!

Zati-aliləri, xahiş edirəm, ən yüksək ehtiramımı qəbul edin.

Abdel Fattah Al-Burhan Abdelrahman Al-BURHAN,
Sudan Respublikasının Suveren Keçid Şurasının Sədri

Mərhəmətli və Rəhmli Allahın adı ilə!

Hörmətli cənab Prezident!

Mübarək Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən gölən səmimi təbriklərimi qəbul etməyinizi xahiş edirəm. Qoy bu bayram hər bir müsəlman ailəsinə sevinc, sülh və xoşbəxtlik gətirsin, insanların qəlbinə xeyirxah işlərin görülməsi üçün birlik və həmrəyliyi gücləndirmək, müqəddəs ayda qazanılan savabları qoruyub saxlamaq arzusu ilə doldursun! Ulu Tanrı bütün dualarımızı, oruclarımızı, xeyirxah əməllərimizi qəbul etsin, insanlar arasında qardaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirsin!

Ölkələrimizə, xalqlarımıza və bütün ümmətimizə sülh, əmin-amanlıq və Uca Yaranadın sonsuz mərhəmətinə arzulayıram.

Hörmətlə,

Ramzan KADIROV,
Rusiya Federasiyasının Çexistan Respublikasının başçısı

Möhtərəm cənab Prezident!

Sizi müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, ən səmimi arzu və diləklərimi çatdırıram.

Ramazan ayı insanların qəlbinə və düşüncəsinə nurlandıran, onları birlik, mənavi saflıq və əxlaqi dəyərlərə dəvət edən mübarək aydır. Bütün islam aləmi, o cümlədən türk dünyası üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən bu müqəddəs bayram Türk Dövlətləri Təşkilatının əsas prinsiplərindən olan birlik, sülh və qardaşlıq dəyərlərini təşviq edir.

Bu əlamətdar bayram münasibətilə zati-alinizə və dost, qardaş Azərbaycan xalqına möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və rifah diləyirəm.

Dərin hörmətlə,

Kubançbek ÖMÜRALIYEV,
Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi

Möhtərəm cənab Prezident!

Sizi və bütün Azərbaycan xalqını müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Azərbaycan xalqı digər bayramlar kimi Ramazan bayramını da böyük ruh yüksəkliyi ilə qeyd etdi.

Sizin ardıcıl siyasətiniz və qətiyyətiniz bütün məsələlərdə özünü göstərir. Əminəm ki, zati-alinizin Azərbaycan xalqının dəyərlərinə əsaslanan uğurlu siyasəti sayəsində ölkəmiz beynəlxalq aləmdə öz layiqli yerini daha da möhkəmləndirəcəkdir.

Sizə möhkəm cansağlığı və fəaliyyətinizdə böyük uğurlar arzulayıram.

Dərin hörmətlə,

Asəf HACIYEV,
Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Məclisinin Baş katibi

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!

Sizi Ramazan bayramı münasibətilə

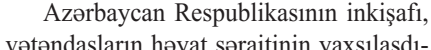
səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Müsəlmanlar üçün mühüm əhəmiyyətə malik bu bayram müqəddəs Ramazan ayının başa çatmasını simvolizə edir və islam dünyasında ən çox ehtiram göstərilən bayramlardan biridir. Bu bayram insanların mədəni müxtəlifliyə hörmətin artırılmasında mühüm rol oynayır. Siz bu dəyərləri dövlətçilik fəaliyyətinizdə daim dəstəkləyirsiniz.

Azərbaycan Respublikasının inkişafı, vətəndaşların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması və sabitliyin möhkəmləndirilməsi istiqamətində gördüyünüz işlər dərin hörmət və heyranlıq doğurur. Siz öz xalqınıza sədaqət və liderlik nümunəsi göstərsiniz və bu, heç şübhəsiz, ölkənin rifahına töhfə verir.

Bu əlamətdar bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, firavanlıq və ali dövləti fəaliyyətinizdə daha böyük uğurlar, ölkənizə və xalqınıza davamlı sülh, harmoniya arzulayıram.

Hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Əs-səlamu əleykum və rəhmətullahi və bərəkətuhi.

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizi və yaxınlarınızı təbrik edirəm. Uca Allah hamımızın bütün dualarını, oruclarını, sədəqə və zəkatlarını qəbul etsin, öz mərhəmətinə bizdən əsirgəməsin, gələcək illərdə də bizə Ramazan ayını rifah, sağlamlıq, sülh və əmin-amanlıq şəraitində başa çatdırmağı nəşib etsin. Ramazandan sonra bütün insanların həyatı yalnız yaxşı istiqamətdə dəyişsin. Ulu Tanrı, həmçinin Fələstindəki qardaşlarımıza da kömək olsun, orada sülh və əmin-amanlığı bərqərar etsin.

Sizə və doğmalarınıza Allahın rəğbətini və sonsuz bərəkətini arzulayıram. Amin!

Ən xoş arzularla və xeyirxah dualarla,

Marat KABAYEV,
Rusiyada fəaliyyət göstərən İslam Biznesi Beynəlxalq Assambleyasının prezidenti

❖ ❖ ❖

Möhtərəm cənab Prezident!

Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizi təbrik edirəm. Allah bütün dualarımızı qəbul etsin, evinizdə həmişə sevinc və hüzur hökm sürsün.

Sizə və doğmalarınıza cansağlığı və xoşbəxtlik, ölkənizə firavanlıq, əmin-amanlıq, zamanəmizin böyük dövlət rəhbəri və görkəmli siyasi xadimi kimi bütün gücünüzü daha parlaq gələcəyinizə sərf etdiyiniz xalqınıza rifah arzulayıram.

Çox hörmətli cənab Prezident, icazə verin, fürsətdən istifadə edərək görkəmli ananız Zərifə xanımın adını daşıyan liseyimizə göstərdiyiniz diqqət və qayğıya görə Sizə bir daha təşəkkürümü bildirim. Xeyirxahlığınızna, xoş münasibətinizə görə ömrümün sonuna qədər Sizə dua edəcəyəm.

Dərin hörmət və ən xoş arzularla,

Valentina ANTONENKO,
Ukraynanın İrpen şəhərindəki Zərifə Əliyeva adına humanitar "Linqvist" liseyinin direktoru, Ukraynanın Əməkdar müəllimi, Azərbaycanın "Dostluq" ordeni laureatı

❖ ❖ ❖

Hörmətli Mehriban xanım!

Təbiətin yenilənməsinin rəmzi olan Novruz bayramı münasibətilə Sizi səmimi-qəlbədən təbrik edirəm.

Tarixən birliyi, harmoniyanı və qarşılıqlı anlaşmanı tərənnüm edən Novruz bayramı saf düşüncələrlə, nəəcib arzularla yeni ilin başlanğıcı kimi qeyd olunur.

Qoy Novruz bayramı parlaq anlarla, səmimi görüşlərlə dolu yeni imkanların başlanğıcına çevrilsin.

Hörmətli Mehriban xanım, Sizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür, xoşbəxtlik, qardaş Azərbaycan xalqına isə əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

Ayqul JAPAROVA,
Qırğız Respublikasının birinci xanımı

❖ ❖ ❖

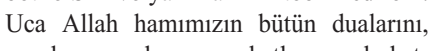
Hörmətli Mehriban xanım!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Təbiətin oyanışı, sülh, həmrəylik və əmin-amanlıq yolunda insanlar arasında münasibətlərin möhkəmlənməsini simvolizə edən bu bayram gözəl ənənələrlə və dərin mənə ilə zəngindir. Bu əlamətdar bayram hazırda dünyada mühüm aktualıq kəsb edən qarşılıqlı anlaşmanın, hörmətin və dəstəyin önəmini xüsusi qeyd edir. Qədim tarixə malik və mədəni irsin tərkib hissəsi olan Novruz yenilənmə, dirçəliş və yeni həyat dövrünün başlanğıcının rəmzidir.

Bu gözəl bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, səadət və Azərbaycan Respublikasının firavanlığı naminə mühüm dövləti fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər diləyirəm. Novruzun ölkənizə daha çox sevinc, rifah və əmin-amanlıq gətirməsini arzu edirəm.

Dərin hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli Mehriban xanım!

Bütün müsəlmanların müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

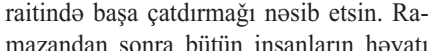
Qoy Ulu Tanrı bu müqəddəs ayda gördüyümüz bütün xeyirxah işləri qəbul etsin, mübarək bayram hüzur və xoşbəxtliyimizi artırsın.

Bəşəriyyəti şəfqət və mərhəmətə aparan, yüksək dəyərlərin təcəssümü olan bu bayram hər bir evə səadət və ruzi-bərəkət gətirsin, qardaş xalqlarımıza isə sülh və əmin-amanlıq bəxş etsin.

Hörmətli Mehriban xanım, Sizə və yaxınlarınıza möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, rifah və uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Ayqul JAPAROVA,
Qırğız Respublikasının birinci xanımı

❖ ❖ ❖

Hörmətli Birinci vitse-prezident!

Sizi Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Müsəlmanlar üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən və müqəddəs Ramazan ayının başa çatmasının rəmzi olan bu əlamətdar bayram islam aləmində ən çox ehtiram göstərilən bayramlardan biri kimi insanların mədəni kamilliyə, şəfqət və mərhəmətə səsləyir.

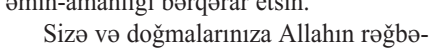
Müxtəlif etnik və dini qruplar arasında qarşılıqlı anlaşmaya və əməkdaşlığa töhfə verərək insanlar birlişdirən bu bayram millətlər arasında həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi və mədəni müxtəlifliyə hörmətin artırılması baxımından mühüm rola malikdir. Siz bu dəyərləri dövlətçilik fəaliyyətinizdə daim rəhbər tutursunuz.

İdmanın inkişafı, vətəndaşların rifahının yaxşılaşdırılması və sabitliyin qorunub saxlanılması istiqamətində gördüyünüz işlər dərin rəğbət və heyranlıq doğurur. Sizin öz fəaliyyətinizlə göstərdiyiniz sədaqət və liderlik nümunəsi Azərbaycan Respublikasının firavanlığına və inkişafına töhfə verir.

Bu mübarək bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, mühüm dövləti fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar, ölkənizə davamlı tərəqqi və əmin-amanlıq diləyirəm.

Hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli Mehriban xanım!

Bütün müsəlmanların müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

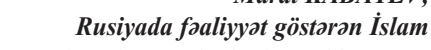
Qoy Ulu Tanrı bu müqəddəs ayda gördüyümüz bütün xeyirxah işləri qəbul etsin, mübarək bayram hüzur və xoşbəxtliyimizi artırsın.

Bəşəriyyəti şəfqət və mərhəmətə aparan, yüksək dəyərlərin təcəssümü olan bu bayram hər bir evə səadət və ruzi-bərəkət gətirsin, qardaş xalqlarımıza isə sülh və əmin-amanlıq bəxş etsin.

Hörmətli Mehriban xanım, Sizə və yaxınlarınıza möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, rifah və uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Ayqul JAPAROVA,
Qırğız Respublikasının birinci xanımı

❖ ❖ ❖

Hörmətli Mehriban xanım!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Təbiətin oyanışı, sülh, həmrəylik və əmin-amanlıq yolunda insanlar arasında münasibətlərin möhkəmlənməsini simvolizə edən bu bayram gözəl ənənələrlə və dərin mənə ilə zəngindir. Bu əlamətdar bayram hazırda dünyada mühüm aktualıq kəsb edən qarşılıqlı anlaşmanın, hörmətin və dəstəyin önəmini xüsusi qeyd edir. Qədim tarixə malik və mədəni irsin tərkib hissəsi olan Novruz yenilənmə, dirçəliş və yeni həyat dövrünün başlanğıcının rəmzidir.

Bu gözəl bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, səadət və Azərbaycan Respublikasının firavanlığı naminə mühüm dövləti fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər diləyirəm. Novruzun ölkənizə daha çox sevinc, rifah və əmin-amanlıq gətirməsini arzu edirəm.

Dərin hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli Mehriban xanım!

Bütün müsəlmanların müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

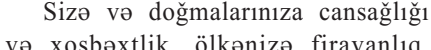
Qoy Ulu Tanrı bu müqəddəs ayda gördüyümüz bütün xeyirxah işləri qəbul etsin, mübarək bayram hüzur və xoşbəxtliyimizi artırsın.

Bəşəriyyəti şəfqət və mərhəmətə aparan, yüksək dəyərlərin təcəssümü olan bu bayram hər bir evə səadət və ruzi-bərəkət gətirsin, qardaş xalqlarımıza isə sülh və əmin-amanlıq bəxş etsin.

Hörmətli Mehriban xanım, Sizə və yaxınlarınıza möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, rifah və uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Ayqul JAPAROVA,
Qırğız Respublikasının birinci xanımı

❖ ❖ ❖

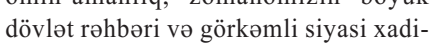
Hörmətli Mehriban xanım!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Təbiətin oyanışı, sülh, həmrəylik və əmin-amanlıq yolunda insanlar arasında münasibətlərin möhkəmlənməsini simvolizə edən bu bayram gözəl ənənələrlə və dərin mənə ilə zəngindir. Bu əlamətdar bayram hazırda dünyada mühüm aktualıq kəsb edən qarşılıqlı anlaşmanın, hörmətin və dəstəyin önəmini xüsusi qeyd edir. Qədim tarixə malik və mədəni irsin tərkib hissəsi olan Novruz yenilənmə, dirçəliş və yeni həyat dövrünün başlanğıcının rəmzidir.

Bu gözəl bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, səadət və Azərbaycan Respublikasının firavanlığı naminə mühüm dövləti fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər diləyirəm. Novruzun ölkənizə daha çox sevinc, rifah və əmin-amanlıq gətirməsini arzu edirəm.

Dərin hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli Mehriban xanım!

Bütün müsəlmanların müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

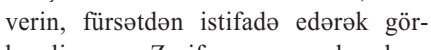
Qoy Ulu Tanrı bu müqəddəs ayda gördüyümüz bütün xeyirxah işləri qəbul etsin, mübarək bayram hüzur və xoşbəxtliyimizi artırsın.

Bəşəriyyəti şəfqət və mərhəmətə aparan, yüksək dəyərlərin təcəssümü olan bu bayram hər bir evə səadət və ruzi-bərəkət gətirsin, qardaş xalqlarımıza isə sülh və əmin-amanlıq bəxş etsin.

Hörmətli Mehriban xanım, Sizə və yaxınlarınıza möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, rifah və uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Ayqul JAPAROVA,
Qırğız Respublikasının birinci xanımı

❖ ❖ ❖

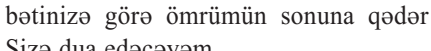
Hörmətli Mehriban xanım!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Təbiətin oyanışı, sülh, həmrəylik və əmin-amanlıq yolunda insanlar arasında münasibətlərin möhkəmlənməsini simvolizə edən bu bayram gözəl ənənələrlə və dərin mənə ilə zəngindir. Bu əlamətdar bayram hazırda dünyada mühüm aktualıq kəsb edən qarşılıqlı anlaşmanın, hörmətin və dəstəyin önəmini xüsusi qeyd edir. Qədim tarixə malik və mədəni irsin tərkib hissəsi olan Novruz yenilənmə, dirçəliş və yeni həyat dövrünün başlanğıcının rəmzidir.

Bu gözəl bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, səadət və Azərbaycan Respublikasının firavanlığı naminə mühüm dövləti fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər diləyirəm. Novruzun ölkənizə daha çox sevinc, rifah və əmin-amanlıq gətirməsini arzu edirəm.

Dərin hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli Mehriban xanım!

Bütün müsəlmanların müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Qoy Ulu Tanrı bu müqəddəs ayda gördüyümüz bütün xeyirxah işləri qəbul etsin, mübarək bayram hüzur və xoşbəxtliyimizi artırsın.

Bəşəriyyəti şəfqət və mərhəmətə aparan, yüksək dəyərlərin təcəssümü olan bu bayram hər bir evə səadət və ruzi-bərəkət gətirsin, qardaş xalqlarımıza isə sülh və əmin-amanlıq bəxş etsin.

Hörmətli Mehriban xanım, Sizə və yaxınlarınıza möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, rifah və uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Ayqul JAPAROVA,
Qırğız Respublikasının birinci xanımı

❖ ❖ ❖

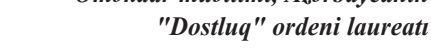
Hörmətli Mehriban xanım!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Təbiətin oyanışı, sülh, həmrəylik və əmin-amanlıq yolunda insanlar arasında münasibətlərin möhkəmlənməsini simvolizə edən bu bayram gözəl ənənələrlə və dərin mənə ilə zəngindir. Bu əlamətdar bayram hazırda dünyada mühüm aktualıq kəsb edən qarşılıqlı anlaşmanın, hörmətin və dəstəyin önəmini xüsusi qeyd edir. Qədim tarixə malik və mədəni irsin tərkib hissəsi olan Novruz yenilənmə, dirçəliş və yeni həyat dövrünün başlanğıcının rəmzidir.

Bu gözəl bayram münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, səadət və Azərbaycan Respublikasının firavanlığı naminə mühüm dövləti fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər diləyirəm. Novruzun ölkənizə daha çox sevinc, rifah və əmin-amanlıq gətirməsini arzu edirəm.

Dərin hörmətlə,

İrina VİNER,
Rusiya Federasiyasının Əmək qəhrəmanı, Rusiyanın İctimai Palatasının Bədən Tərbiyəsi, İdman və Sağlamlıq Həyat Tərzi üzrə Komissiyasının sədri

Azərbaycanın və Monteneqronun Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələr aparılıb

Aprelin 3-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Monteneqro Xarici İşlər Nazirliyinin dövlət katibi Perişa Kastratoviç ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görüşdə Azərbaycan-Monteneqro əməkdaşlığının hazırkı vəziyyəti, perspektivləri, ikitərəfli və çoxtərəfli səviyyələrdə münasibətlərin inkişaf etdirilməsi imkanları, habelə regional və

beynəlxalq vəziyyət müzakirə olunub. Söhbət zamanı iki ölkə arasında əməkdaşlığın inkişafı, bu istiqamətdə mövcud potensialdan istifadə imkanlarının müzakirəsi baxımından qarşılıqlı səfər və təmasların, o cümlədən siyasi məsləhətləşmələr mexanizmindən istifadənin vacibliyi, parlamentlərarası əlaqələr qeyd olunub. Azərbaycanla Monteneqro arasında xüsusilə iqtisadiyyat, ticarət, enerji təhlükəsizliyi, turizm və humanitar istiqamətlər üzrə əmək-

daşlığın daha da inkişafı üçün münib şəraitin olduğu diqqətə çatdırılıb. Bu xüsusda, "yaşıl enerji" üzrə tərəfdaşlığın genişləndirilməsinin əhəmiyyətinə toxunulub.

Nazir Ceyhun Bayramov, həmçinin qarşı tərəfi postmünaqişə dövründə bölgədə mövcud vəziyyət və reallıqlar, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri, vətəndaşlarımızın həyat və sağlamlılıqlarına dəmək olar gündəlik əsasda hədəf

rədən mina təhdidi ilə mübarizə söyləri barədə məlumatlandırılıb.

Monteneqrolu dövlət katibi, eyni zamanda Azərbaycan-Ermənistan normalaşma və sülh prosesinin hazırkı vəziyyəti barədə məlumatlandırılıb. Ölkəmizin təşəbbüsü ilə başlayan ikitərəfli danışıqlar nəticəsində sülh müqaviləsinin mətni razılaşdırıldığı, lakin müqavilənin imzalanması üçün əsas əngəllərin, xüsusilə də Ermənistan konstitusiyasında ölkəmizin ərazi bütövlüyünə qarşı iddiaların qalmaqda olduğu vurğulanılıb.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Eyni gündə Azərbaycan və Monteneqro Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələr aparılıb. Siyasi məsləhətləşmələrə Azərbaycan tərəfindən nazir müavini Elnur Məmmədov, Monteneqro tərəfindən isə dövlət katibi Perişa Kastratoviç rəhbərlik ediblər.

Venesuela Azərbaycanla münasibətlərə önəm verir

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Venesuela Bolivar Respublikası Milli Assambleyası sədrinin müavini, Venesuela-Azərbaycan parlamentlərarası əlaqələr üzrə dostluq qrupunun rəhbəri Amerika Valentina Perez Davila ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, görüşdə Azərbaycan ilə Venesuela arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin mövcud olduğu qeyd edilib. Söhbət zamanı bu il ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümünün tamam olduğu, əlaqələrimizin daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanların olduğu bildirilib. Qeyd edilib ki, qarşılıqlı səfərlər bu imkanların müzakirəsi baxımından faydalıdır. İkitərəfli əlaqələrin inkişafında qarşılıqlı səfərlərin, o cümlədən ali və yüksək səviyyəli səfərlərin müstəsna rolu diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində çox səmərəli şəkildə əməkdaşlıq etdiyi bildirilib, BMT və Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstəkdən məmnunluq ifadə edilib. Qoşulmama Hərəkatında ölkəmizin sədrliyi dövründə Azərbaycan hökuməti tərəfindən irəli sürülən bütün təşəbbüslərin Venesuela tərəfindən dəstəkləndiyi vurğulanıb.

Görüşdə Venesuela Milli Assambleyasının Sədri Xorxe Rodriges Qomezin salamlarını Milli Məclisin Sədrinə çatdıran qonaq, ölkəsinin Azərbaycanla münasibətlərə böyük önəm verdiyini qeyd edib.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında əlaqələrin genişləndirilməsində ölkələrin ali qanunvericilik orqanlarının

müsbət rolu qeyd edilərək, parlamentlərarası əlaqələrin genişləndirilməsində münasibətlərə böyük önəm verdiyini qeyd edib.

Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılan Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin institusional inkişafı, təşkilatın məqsədlərinin həyata keçirilməsi istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verib. Venesuela Milli Assambleyası sədrinin müavini Parlament Şöbəsinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib, ölkəsinin şə-

bəkənin işində fəal iştirak etdiyini söyləyib.

Görüşdə global iqlim dəyişiklikləri və onun yaratdığı problemlərin inkişaf etməkdə olan ölkələrə böyük təsirləri barədə də fikirlər səsləndirilib. Qonaq Azərbaycanın COP29 kimi böyük beynəlxalq tədbirə uğurlu evsahibliyi etməsi ilə bağlı təbriklərini çatdırıb.

Söhbət zamanı Milli Məclisin Sədri Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad etməsindən və suverenliyinin tam bərpasından sonra regionda mövcud olan vəziyyət barədə də məlumat verib. O, Ermənistanın işğalı nəticəsində 1 milyona yaxın azərbaycanlının uzun illər özində qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşadığını, hazırda keçmiş məcburi köçkünlərin mərhələli şəkildə öz evlərinə qayıtdıqlarını bildirib.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

Ülkər XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

Venesuelalı parlamentarilər Ulu Öndərin məzarını və Zəfər parkını ziyarət ediblər

Ölkəmizdə səfərdə olan Venesuela Bolivar Respublikası Milli Assambleyasının sədr müavini, Venesuela-Azərbaycan parlamentlərarası işçi qrupunun sədri Amerika Perezin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti aprelin 3-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önünə gül dəstələri düzüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti Bakıda Zəfər parkını ziyarət edərək abidə önünə gül dəstələri düzüb. Qonaqlara Azərbaycan xalqının Vətən müharibəsində qazandığı möh-

təşəm tarixi Zəfərin yaddaşlarda yaşadılması, şəhidlərimizin əziz xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə yaradılmış Zəfər parkı barədə ətraflı məlumat verilib. Ziyarət zamanı nümayəndə heyətinin Milli Məclisi

deputatı, Azərbaycan-Venesuela parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Tamam Cəfərova və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

"Azərbaycan"

Birləşmiş Krallıq parlamentinin Ermənistan üzrə parlament qrupuna etiraz məktubu göndərilib

Azərbaycan-Birləşmiş Krallıq parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Fariz İsmayilzadə Birləşmiş Krallıq parlamentinin Ermənistan üzrə parlament qrupuna etiraz məktubu ünvanlayıb.

Məktubda deyilir ki, Birləşmiş Krallıq hökumətinə bu yaxınlarda etdiyiniz müraciətlə əlaqədar biz Ermənistanın 30 illik işğalı dövründə törədilmiş müharibə cinayətləri, etnik təmizləmələr və hərbi təcavüz üçün məsuliyyət daşıyan şəxslərin mühakiməsi prosesini nüfuzdan salmağa yönələn əsassız ittihamları qətiyyətlə rədd edirik. Bu insanların "hərbi əsir" adlandırılması və əzədlə buraxılmasına çağırışlar edilməsi onların törətdiyi və əsaslı sübutlarla təsdiqlənən cinayətlərinə göz yumulması deməkdir.

İşğal zamanı Ermənistan bir milyona yaxın azərbaycanlı zərər yurd-yuvasından didərgin salmış, Xocalı soyqırımı, urbisid, kulturosid və ekosidaktları törətməkdir. Azərbaycan şəhərləri və kəndləri yerlə yeksan edilmiş, onun mədəni və dini mirası dağıdılmış, ətraf mühitə ciddi ziyan vurulmuşdur. Bundan əlavə, Ermənistan işğal olunmuş ərazilərdə minalar basdıraraq Azərbaycanı dünyanın minalarla ən çox çirkəllənmiş ölkələrindən birinə çevirmişdir. Bu minalar müli insanlar öldürməyə və yaralamağa davam edir, köçkünlərin geri dönməsini və bərpası saylarını ləngidir.

Məktubda göstərilir ki, bütün bu hadisələrin daha bir dəhşətli nəticəsi isə itkin düşmüş 4 minə yaxın azərbaycanlının, o cümlədən qadınların və uşaqların aqibətidir. Ermənistan kütləvi məzarlıqlar barədə məlumat verməkdən imtina edir, halbuki bu cür məlumat onların yerini müəyyənləşdirməyə kömək edə bilər. Bununla yanaşı, erməni liderləri uzun müddətdir ki, azərbaycanlılara qarşı etnik nifrəti qızışdırırlar. Ermənistanın sabiq prezidentləri azərbaycanlıların qovulmasını və Xocalı soyqırımını dəstəkləyən bəyanatlar verərək etnik təmizləməyə açıq-aşkar haqq qazandırmışlar. Bütün bu cinayətlərə baxmayaraq, Ermənistanda heç kəs məsuliyyətə cəlb edilməmişdir, hərbi cinayətkarlar isə hələ də hörmət sahibdirlər.

Əksinə, Azərbaycan ərazi bütövlüyünün bərpasından sonra ədalət mühakiməsini təmin edir. 200-dən çox erməni Azərbaycan tərəfindən humanitar akt qaydasında azad ediləndə, müharibə cinayətlərində təqsiri olanlar Bakıda məhkəmə qarşısına çıxarıblar. Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq, onlar hərbi təcavüz, müharibə cinayətləri, zorakılıqla yoxa çıxarma, işgəncə vermə, terrorçuluq və sair kimi cinayətlərdə ittiham edirlər. Məhkəmə prose-

si şəffafdır, hüquqi təmsilçilik təmin edilir və amansız rəftarla bağlı heç bir şikayət daxil olmamışdır.

Bu prosesin tənqid edilməsi haqq-ədalətə etinasızlıq göstərilməsi, etnik təmizləmənin və təcavüzün dolayısı ilə dəstəklənməsi deməkdir. Həqiqi sülh yalnız cavabdehlik yolu ilə əldə edilə bilər, haqq-ədalət olmadan məhkəmə sülh mümkün deyildir.

Bildirilir ki, davam edən məhkəmə prosesi Ermənistan tərəfindən törədilmiş hərbi təcavüzə və işğala, eləcə də onun siyasi və hərbi xadimlərinin daşdığı məsuliyyətə işıq salır. Bu proseslə bağlı narahatlıq mühakimənin gedişini pozmaq və məhkəmənin işinə müdaxilə etmək cəhdlərinə səbəb olmuşdur. Lakin bu cür söyləmələr qoşulmaq əvəzinə, hüquqi prosesə kömək göstərilməsi ədalət mühakiməsinə və bölgədə məhkəmə sabitlik yaradılmasına töhfə verə bilər. Sülhə həqiqi sadıqlıq məsuliyyətin tanınmasında və müharibə cinayətlərində əli olanların cavabdehliyinin təmin olunmasında əksini tapan bilər.

Bu cür məhkəmə yanaşması beynəlxalq birlik üçün gələcək münasibətlərin və beynəlxalq hüquq pozuntularının qarşısının alınmasında önəmli nümunədir. Cinayətlərə göz yumulması ədalətin bərqərar edilməsinə mane ola bilməz. Həqiqi və ədalətli məsuliyyət boş ritorika deyil, anlayışlı hərəkətlər tələb edir.

Məktubda vurğulan ki, Birləşmiş Krallıq Parlamentinin bezi üzvlərinin bu mövqeyi hazırda iki ölkə arasında cərəyan edən sülh prosesinə mənfi təsir göstərir.

Biz Ermənistanla Azərbaycan arasında keçmiş münasibətlər barəsində Birləşmiş Krallıq hökumətinin tarazlı mövqeyini qiymətləndiririk. Beynəlxalq hüquq normalarına və prinsiplərinə uyğun olaraq, Birləşmiş Krallıq həmişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləmişdir. Bununla belə, Birləşmiş Krallıq Parlamentinin bezi üzvləri tərəfindən Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin "Artsax" adlandırılması təkcə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə hörmətsizlik deyildir, həm də Birləşmiş Krallıq hökumətinin keçmiş münasibətlərə dair rəsmi mövqeyinə ziddir və beynəlxalq hüququn kobudcasına pozulmasıdır.

Azərbaycan 30 illik ağır-acılı münasibətlər şəhifəsini çevirməyə və normallaşma istiqamətində irəliləyiş əldə etməyə çalışarkən, bu prosesi dəstəkləmək və Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh sazişinin mətni, nəhayət, imzalanmış deyər Ermənistanı mümkün qədər tez bir zamanda son mühüm addımları atmağa sövq etmək çox vacibdir. Bu, regionumuzda sülhə və fira- vanlığa nail olmağın yeganə yoludur.

"Azərbaycan"

Milli Məclisdə görüşlər

Aprelin 3-də Azərbaycan-Venesuela parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Tamam Cəfərova və Venesuela Bolivar Respublikası Milli Assambleyasının sədr müavini, Venesuela-Azərbaycan dostluq qrupunun rəhbəri Amerika Perez Davila ilə görüşüb.

Qonağı salamlayan Tamam Cəfərova, yaxın zamanda Azərbaycan və Venesuela arasında diplomatik münasibətlərin 30 illiyinin qeyd olunacağını və bu əlamətdən ildönümünün iki ölkə arasında dostluq və əməkdaşlıqdan xəbər verdiyini bildirib.

O, dövlətlərimiz arasında beynəlxalq platformalarda mövcud olan qarşılıqlı dəstəkdən bəhs edərək, xüsusilə də Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində Venesuelanın Azərbaycana göstərdiyi etimadı xatırladı. Tamam Cəfərova həmçinin siyasi, turizm və humanitar sahələrdə ikitərəfli münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini qeyd edib. Parlamentlərarası əməkdaşlığın xalqlarımız arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə və ortaqların həyata keçirilməsinə tökan verdiyini vurğulayıb.

Öz növbəsində, Amerika Perez Venesuela Bolivar Respublikasının Milli Assambleyası adından göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirdi. O, dövlət başçılarımız arasında dostluq münasibətlərindən söz açaraq, bu əlaqələrin müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın daha da dərinləşməsi üçün mühüm zəmin yaratdığını söyləyib. Amerika Perez Venesuela-

nın təhsil və iqtisadi sahələrdə Azərbaycanla əlaqələrin genişləndirilməsində maraqlı olduğunu bildirib və gələcəkdə bu istiqamətdə konkret addımlar atılacağını vurğulayıb.

Söhbətdə Azərbaycan-Venesuela parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri Ülviyyə Həmzəyeva, Aydın Hüseyinov, Zaur Şükürov, Naqif Həmzəyev və venesuelalı parlamentari Orlando Komaço dövlətlərimiz arasında münasibətlərin gələcək inkişaf istiqamətləri barədə fikirlərini bölüşüblər.

Aprelin 3-də Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov ölkəmizdə səfərdə olan Venesuela Bolivar Respublikası Milli Assambleyasının sədr müavini, Venesuela-Azərbaycan Dostluq qrupunun rəhbəri Amerika Perezin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Komitə sədri Sadiq Qurbanov qonaqları salamlayaraq, Azərbaycanla Venesuelanın dostluq əlaqələrindən söhbət açıb. O, hər iki ölkənin neft sənayesi sahəsində böyük təcrübəyə malik olduğunu deyərək, neft-qaz sahəsi ilə yanaşı, Azərbaycanda bərpalanan enerji istehsalının da sürətlə artdığını bildirib. Hazırda ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyində əhəmiyyətli rolunu qeyd edib.

Sadiq Qurbanov 2024-cü ildə Azərbaycanın evsahibliyi ilə keçirilmiş COP29 konfransının

yekunlarının iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə sahəsində mühüm töhfələr verdiyini söyləyərək, tədbir çərçivəsində ölkəmizin irəli sürdüyü təşəbbüsləri dəstəklədiyinə görə Venesuela tərəfinə təşəkkürünü ifadə edib. O, iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə, ekoloji tarazlığın qorunması kimi məsələlərin dünya miqyasında mühüm əhəmiyyət kəşb etdiyini bildirərək, ölkəmizdə bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər, o cümlədən mövcud qanunvericilik bazası barədə məlumat verib.

Komitə sədri Dostluqlararası münasibətlərin möhkəmləndirilməsində parlamentlər arasında əməkdaşlığın önəmli rolunu qeyd edib. Deputatlarımızın dostluq qrupları çərçivəsində əlaqələrinin, habelə parlament komitələri arasında münasibətlərin genişləndirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Venesuela Milli Assambleyasının sədr müavini, Venesuela-Azərbaycan dostluq qrupunun rəhbəri Amerika Perez ölkəmizdə səfərdən, burada keçirdiyi görüşlərdən məmnunluğunu ifadə edib. Mütəmadi təmasların, aparılan müzakirələrin əlaqələrin möhkəmləndirilməsi baxımından önəmli olduğunu söyləyib. Ölkəsinin iqtisadi inkişafı barədə söhbət açan qonaq, bu sahədə müvafiq dövlət proqramlarının qəbul edildiyini deyib. Neft-qaz sahəsinin inkişafı ilə yanaşı, təbii ehtiyatların səmərəli istifadəsinin, ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsinin də önəm daşdığını vurğulayıb.

Söhbət zamanı Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərdə işğal dövründə təbii təbii vurulmuş ziyan, torpaqların minalarla çirkləndirilməsinin fəsadları barədə qonaqlara məlumat verilib. Habelə, iki ölkənin parlament əlaqələrinin gələcək inkişaf istiqamətlərinə və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri müavini Fatma Yıldırım, üzvləri Asif Əsgərov, Bədal Bədəlov, Eyvaz Qurbanov, Venesuela ili parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Tamam Cəfərova, Venesuela nümayəndə heyətinin üzvləri və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov və bir qrup komitə üzvü aprelin 3-də Venesuela Bolivar Respublikasının ölkəmizdə səfərdə olan parlament nümayəndə heyəti ilə görüşüblər.

Qonaqları salamlayan Azər Əmiraslanov ölkələrimiz arasında siyasət sahədə əlaqələrin uğurla inkişaf etməsindən söz açıb, iqtisadi sahədə əməkdaşlığa toxunub, Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində görülən işlərdən danışdı, qarşılıqlı əməkdaşlığın potensialı və perspektivləri barədə fikirlərini bölüşüb.

Venesuela Bolivar Respublikası Milli Assambleyasının sədr

müavini, Venesuela-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Amerika Perez göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkür edib, səfərinin məqsədinin ölkələrimiz arasında iqtisadi sahədə əlaqələrin mövcud potensialını müzakirə etmək və əməkdaşlıq üçün yeni imkanları axtarmaq olduğunu bildirdi.

Amerika Perez ölkəsinin neft sənayesindən asılılığın azaldılması, qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi, iqtisadi diversifikasiya planlarından söz açıb, ölkələrimiz arasında iqtisadi, ticari əməkdaşlığın inkişafının xalqlarımızın və dövlətlərimizin maraqlarına uyğun olduğunu vurğulayıb.

Görüşdə Venesuela Milli Assambleyasının Enerji və neft üzrə daimi komitəsinin sədri Orlando Komaço iqtisadi münasibətlərimizin gələcək inkişafı üçün qarşılıqlı əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Söhbətdə iki ölkə arasında qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsində parlamentlərin rolu vurğulanıb və tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə Milli Məclisin deputatları Tamam Cəfərova, Aydın Hüseyinov, Rövşən Muradov, Zaur Şükürov, Venesuela parlament nümayəndə heyətinin üzvləri və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

“Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 17 noyabr tarixli 2356 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

Nö 95 Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 17 noyabr tarixli 2356 nömrəli Fərmanının 8.1.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır: 1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1992-ci il 3 mart tarixli 122 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu (Cild I); 2024, № 6 (II kitab), maddə 724) ilə təsdiq edilmiş "Ətraf mühitin çirkləndirilməsinə görə ödənişlərin tətbiqi Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 1.1. 4-cü hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "4. Atmosfer havasına zərərli maddələrin atılmasına və tullantıların ətraf mühitdə yerləşdirilməsinə görə ödəniş normativlərini Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, su obyektlərinə zərərli maddələrin axıdılmasına görə ödəniş normativlərini Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tətbiq edir.; 1.2. 5-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "5. Təbiətdən istifadəçilər üçün müvafiq müddətə çirkləndirici maddələrin ətraf mühitə atılmasının və tullantılarının yerləşdirilməsinin yol verilən həcmli Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, su obyektlərinə çirkləndirici maddələrin axıdılmasının yol verilən həcmli Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən qoyulan limitlərlə müəyyənədirilir."; 1.3. 17-ci hissənin dördüncü abzasında "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi məhkəməyə müraciət edir" sözləri "bu Qaydaların 4-cü hissəsinə müvafiq olaraq Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və ya Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi məhkəməyə müraciət edirlər" sözləri ilə əvəz edilsin. 2. "Fövqəladə halların qarşısının alınması və belə hallarda fəaliyyət üzrə Azərbaycan Dövlət Sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1992-ci il 30 aprel tarixli 239 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu (Cild I); 2024, № 9, maddə 1106) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 2.1. həmin Qərara 1 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikası Dövlət orqanlarının fövqəladə halların qarşısının alınması və belə hallarda fəaliyyət üzrə funksiyaları"nda "Azərbaycan Respublikasının Su Təsərrüfatı Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 2.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti fövqəladə komissiyasının tərkibi"ndə "S.H.Hacıyev - Azərbaycan Respublikası meliorasiya və su təsərrüfatı naziri" sözləri "Zaur Mikayılov - Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin sədri" sözləri ilə əvəz edilsin. 3. "Dövlət su kadastının aparılması qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1995-ci il 5 dekabr tarixli 261 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 3.1. 1-ci hissənin birinci abzasında " Nazirliyinə və Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyinə (yerüstü və yeraltı sular bölmələri üzrə) və Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə (sulardan istifadə bölməsi üzrə)" sözləri "Nazirliyinin iştirakı ilə Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinə" sözləri ilə əvəz edilsin; 3.2. 2-ci hissədə "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 3.3. 3-cü hissədə "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (yerüstü və yeraltı sular bölmələri üzrə), Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (sulardan istifadə bölməsi üzrə)" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 3.4. 4-cü hissədə "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə, Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə," sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinə" sözləri ilə əvəz edilsin. 4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 25 sentyabr tarixli 195 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 9, maddə 602; (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Su obyektlərinin istifadəsi və mühafizəsi üzərində dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 4.1. 3-cü hissənin birinci abzasında "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (yerüstü su obyektləri üzrə) həyata keçirirlər" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi həyata keçirir" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissənin ikinci abzası çıxarılsın; 4.2. 6-cı hissədə "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin. 5. "Azərbaycan Respublikasının su qanunvericiliyi ilə bağlı bəzi qaydaların təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 15 oktyabr tarixli 206 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 10, maddə 627 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 5.1. həmin Qərar ilə təsdiq edilmiş "Su obyektlərinin istifadəsi və mühafizəsi sahəsində normalaşdırma Qaydaları" üzrə: 5.1.1. 3-cü hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin, "Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri çıxarılsın;	5.1.2. 4-cü hissədə "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi " sözləri ilə əvəz edilsin, "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri çıxarılsın; 5.1.3. 6-cı, 7-ci, 8-ci, 9-cu hissələrdə "Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin, ", Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri çıxarılsın; 5.2. həmin Qərar ilə təsdiq edilmiş "Sudan istifadə limitlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi Qaydaları" üzrə: 5.2.1. 3-cü hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin, "və Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri çıxarılsın; 5.2.2. 6-cı hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin, "Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri çıxarılsın; 5.2.3. 8-ci hissədə "Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 5.2.4. 10-cu hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" və "Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Agentliyinin" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 5.3. həmin Qərar ilə təsdiq edilmiş "Su ehtiyatlarının kompleks istifadəsi və mühafizəsi sxemlərinin işlənib hazırlanması, razılaşdırılması, dövlət ekspertizası, təsdiqi və həyata keçirilməsi Qaydaları" üzrə: 5.3.1. 7-ci hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 5.3.2. 11-ci hissədə "müvafiq olaraq Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təqdimatları əsasında" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin təqdimatı əsasında" sözləri ilə "Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 5.3.3. 8-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "8. Yeraltı su ehtiyatlarının kompleks istifadəsi və mühafizəsi Baş sxemi, hövzə və ərazi sxemləri Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və "Azərenerji" Səhmdar Cəmiyyətinin iştirakı ilə hazırlanır.;" 5.3.4. 10-cu hissənin ikinci abzasında "müvafiq olaraq Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 5.3.5. 12-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "12. Su ehtiyatlarının kompleks istifadəsi və mühafizəsi hövzə sxemləri Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və "Azərenerji" Səhmdar Cəmiyyəti ilə razılaşdırılmaqla Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən təsdiq olunur.;" 5.3.6. 13-cü hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "13. Su ehtiyatlarının kompleks istifadəsi və mühafizəsi ərazi sxemləri yerüstü və yeraltı su ehtiyatları üzrə Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən təsdiq olunur.;" 5.4. həmin Qərar ilə təsdiq edilmiş "Sudan təsərrüfatdaxili istifadə planlarının və sudan istifadəyə dair ümumi sistem planlarının təsdiq edilməsi Qaydası"nın 11-ci bəndinin üçüncü abzasında və 15-ci bəndində ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Regional Su Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxs" sözləri ilə əvəz edilsin. 6. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 22 oktyabr tarixli 216 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 10, maddə 637 (Cild I); 2024, № 1, maddə 79) ilə təsdiq edilmiş "Su obyektlərindən istifadə və idman üçün istifadə qaydaları haqqında Əsasnamə"nin 4.8.4-cü yarımbəndində "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin. 7. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 6 sentyabr tarixli 146 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 9, maddə 556 (Cild I); 2024, № 2, maddə 208) ilə təsdiq edilmiş "Balıqçılıq su obyektlərinə zərərli təsirin yol verilən normaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 7.1. 4-cü hissədə ""Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (yerüstü su obyektləri üzrə)" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin, "və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin" sözlər çıxarılsın; 7.2. 15-ci hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti "" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissədən "Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi," sözləri çıxarılsın. 8. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 17 yanvar tarixli 7 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 77 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Suların dövlət uçotunun Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:	8.1. 5-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "5. Suların dövlət uçotu Azərbaycan Respublikasında vahid sistem üzrə Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən aparılır.;" 8.2. 7-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "7. Dövlət uçotuna alınacaq su istifadəçilərinin siyahısı Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.;" 8.3. 8-ci hissə ləğv edilsin; 8.4. 9-cu hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "9. Suların dövlət uçotu sahəsində Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi: Yerüstü və yeraltı suların, onların istismar ehtiyatlarını nəzərə almaqla dövlət uçotunu aparır, həmin suların rejimini və keyfiyyətinə müşahidəni təmin edir. Yerüstü və yeraltı suların dövlət uçotu, onların rejimi və keyfiyyəti monitorinq Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təşkilatlarının yeraltı suların kəşfiyyatı, onların rejiminin öyrənilməsi və balansı haqqında materialları əsasında, digər təşkilatların apardığı hidrogeoloji işlər nəticəsində alınmış məlumatlar istifadə olunmaqla Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən təsdiq edilmiş forma və müddətdə həyata keçirilir; aidiyyəti müəssisə, təşkilat və idarələri suların dövlət uçotu materialları əsasında yeraltı su obyektləri və onların hidrogeoloji rejimləri haqqında məlumatlarla, habelə müəssisə, qurğu və digər obyektlərin layihələşdirilməsi, tikintisi və istismarı üçün tələb olunan hidrogeoloji proqnozlarla təmin edir; yerüstü və yeraltı suların çirklənmə səviyyəsi üzərində müşahidə və nəzarəti təşkil edir, aidıyyəti müəssisə, təşkilat və idarələri yeraltı suların çirklənmə səviyyəsi, habelə təsərrüfat fəaliyyəti və hidrometeoroloji şəraitin təsiri nəticəsində yeraltı suların çirklənmə dərəcəsində ola biləcək dəyişikliklər barədə məlumatlarla müntəzəm olaraq təmin edir; su obyektlərinin istifadəçiləri və su istehlakçıları tərəfindən su obyektlərindən götürülən və onlara axıdılan suların ilkin uçotunun düzgün aparılmasına və bu məqsədlə istifadə olunan avadanlıq və cihazların vəziyyətinə nəzarəti təmin edir; su obyektlərindən götürülən və onlara axıdılan suların ilkin uçotunu aparmaq məqsədilə (yerüstü və yeraltı sular bölmələri üzrə) müvafiq formalar təsdiq edir və onları bütün su istifadəçilərinə çatdırır; su obyektlərinin istifadəçiləri və su istehlakçılarının hesabatları əsasında respublika üzrə sudan istifadə edilməsinin uçotunu aparır; su obyektlərinin istifadəçilərinin və su istehlakçılarının qeydiyyatını aparır.;" 8.5. 10-cu hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.;" 8.6. 11-ci hissə ləğv edilsin; 8.7. 12-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "12. Mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq bütün sudan istifadə edənlər: Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi tərəfindən hazırlanmış forma və müddətdə su obyektlərindən götürülən və onlara axıdılan suların ilkin uçotunu aparırlar; bütün sugötürücü və suatıcı qurucularda götürülən və atılan suların həcmi ölçmək üçün ölçü cihazları (su sərfini və səviyyəsini ölçənlər, başqa hidrometrik avadanlıq) və tullantı sularının keyfiyyətini ölçən cihazlar quraşdırırlar; Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən təsdiq edilmiş formalar və onların doldurulma qaydaları əsasında Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinə suların istifadəsinə dair statistik hesabat təqdim edirlər; su obyektlərindən götürülən və onlara axıdılan suların müəyyən olunmuş rejiminin pozulması və qəza nəticəsində zərərli maddələrin su mənbələrinə axıdılması hallarında Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinə töcili xəbər verirlər.;" 9. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 24 mart tarixli 56 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 3 (II kitab), maddə 244 (Cild I); Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 28 dekabr tarixli 546 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş "Su mühafizə zonalarının, onların sahil mühafizə zolaqlarının ölçülərinin, sərhədlərinin və istifadəsinin müəyyən edilməsi Qaydaları"na aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 9.1. 5-ci bənddə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti " sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin, "və Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri çıxarılsın; 9.2. 6-cı bənddə "Nazirliyi" sözü "Nazirliyinin iştirakı ilə Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 9.3. 18-ci bənddə "Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 9.4. 19-cu bənddən "və Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri çıxarılsın, "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti " sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin. 10. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 1 may tarixli 77 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 5, maddə 358 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Xüsusi qorunan su obyektlərinin kateqoriyalarına aid edilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:	10.1. 6-cı, 7-ci, 9-cu,10-cu və 11-ci bəndlərdə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti " sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin, ismin müvafiq hallarında "və Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi" sözləri çıxarılsın; 10.2. 14-cü bəndə "yalnız" sözündən sonra "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin və" sözləri əlavə edilsin. 11. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 6 dekabr tarixli 216 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 12, maddə 867 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Su obyektlərindən hidroenergetika ehtiyacları üçün istifadə Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 11.1. 4-cü, 6-cı, 9-cu hissələrdə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 11.2. 12-ci hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin. 12. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 11 avqust tarixli 102 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 8, maddə 458 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Hidrotexniki qurğuların təhlükəsizlik bəyannaməsinin tərtib olunma Qaydaları və forması"nın 4.7-ci bəndində "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin. 13. "Dövlət və yerli əhəmiyyətli hidrotexniki qurğuların siyahısının, mühafizə rejimi və təhlükəsizliyi üzrə Təsnifatı"nın, "Hidrotexniki qurğuların dövlət reyestrinin tərtib olunması və aparılması Qaydaları"nın və "Mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 21 avqust tarixli 109 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 8, maddə 464 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 13.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Dövlət və yerli əhəmiyyətli hidrotexniki qurğuların siyahısının, mühafizə rejimi və təhlükəsizliyi üzrə Təsnifatı"nın 3.1.1.10-cu bəndində "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin və onun tabeliyində olan qurumların" sözləri ilə əvəz edilsin; 13.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Hidrotexniki qurğuların dövlət reyestrinin tərtib olunması və aparılması Qaydaları"nın 9-cu,11-ci,12-ci, 18-ci və 20-ci hissələrində ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin ; 13.3. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi Qaydaları" üzrə: 13.3.1. 5-ci hissədə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin ; 13.3.2. 11-ci hissədə "Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 13.3.3. 12-ci və 13-cü hissələrdə "cəmiyyət" sözü "agentlik" sözü ilə əvəz edilsin. 14. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 27 iyul tarixli 99 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 7, maddə 590 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Daşqın zonalarının, onların mühafizə zolaqlarının ölçülərinin, sərhədlərinin müəyyən edilməsi və istifadəsi Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 14.1. 6-cı, 11-ci və 16-cı bəndlərdə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin; 14.2. 9-cü bənddə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Su və Meliorasiya Kompleksinin Layihələndirilməsi İnstitutu" publik hüquqi şəxs" sözləri ilə əvəz edilsin. 15. "Sudan İstifadəedənlər Birliyinin xidmət göstərdiyi ərazidə yerləşən dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin Birliyin uzunmüddətli istifadəsinə verilməsi şərtləri və bu şərtlər pozulduğu halda onların geri alınması Qaydası"nın, "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Sudan İstifadəedənlər Birliyi arasında su təchizatı üzrə sazişin forması"nın və "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Sudan İstifadəedənlər Birliyi arasında su təchizatı üzrə sazişə uyğun olaraq bağlanmış illik müqavilənin forması"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 18 iyul tarixli 138 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu,2005,№ 7, maddə 671 (Cild I) adında (hər iki halda),1-ci bənddə (hər iki halda) və 2-ci bənddə ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Regional Su Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxs" sözləri ilə əvəz edilsin; 15.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Sudan İstifadəedənlər Birliyinin xidmət göstərdiyi ərazidə yerləşən dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin Birliyin uzunmüddətli istifadəsinə verilməsi şərtləri və bu şərtlər pozulduğu halda onların geri alınması Qaydası"nın 2-ci, 3-cü, 3.6-cı, 3.8-ci, 4-cü, 5-ci, 7-ci, 8-ci, 9-cu, 10-cu, 11-ci və 12-ci bəndlərində ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Regional Su Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxs" sözləri ilə əvəz edilsin;

“Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 17 noyabr tarixli 2356 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 95

Bakı şəhəri, 1 aprel 2025-ci il

Əvvəli 4-cü səh.

15.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Sudan İstifadəedənlər Birliyi arasında su təchizatı üzrə sazişin forması"nın adında, bütün mətnində və saziş formasına əlavənin adında ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Regional Su Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxs" sözləri ilə əvəz edilsin;

15.3. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Sudan İstifadəedənlər Birliyi arasında su təchizatı üzrə sazişə uyğun olaraq bağlanılan illik müqavilənin forması"nın adında və mətnində ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Regional Su Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxs" sözləri ilə əvəz edilsin.

16. "Meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin pasportlaşdırılması Qaydaları"nın və "Meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarı və qoruyucu meşə əkinlərinin saxlanması Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2008-ci il 8 may tarixli 112 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 5, maddə 435 (Cild I); 2024, № 9, maddələr 1090, 1106) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

16.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin pasportlaşdırılması Qaydaları" üzrə:

16.1.1. 3.1-ci bənddə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra - Cəmiyyət)" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" (bundan sonra - Agentlik)" sözləri ilə əvəz edilsin;

16.1.2. 3.1.1-ci, 3.1.2-ci, 3.1.3-cü yarımbəndlərdə ismin müvafiq hallarında "Cəmiyyət" sözü "Agentlik" sözü ilə əvəz edilsin;

16.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarı və qoruyucu meşə əkinlərinin saxlanması Qaydaları"nın 1.13-cü bəndində "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Regional Su Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxsin" sözləri ilə əvəz edilsin.

17. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il 30 dekabr tarixli 534 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 12, maddə 2249 (Cild I); 2024, № 2, maddələr 225, 229) ilə təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə - "Gəllirlər və xərclər smetaları hazırlanmalı, təsdiq edilməli və icrası üzrə monitorinq aparılmalı olan iri dövlət şirkətlərinin siyahısı"nın 4-cü bəndi hissə ləğv edilsin.

18. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 12 may tarixli 202 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 973 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Balıqçılıq subyektlərinin uçotunun forması və aparılması Qaydaları"nın 2.1.2-ci yarımbəndində "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyində olan "Regional Su

Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxsin" sözləri ilə əvəz edilsin.

19. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 12 may tarixli 205 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 976 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Su mühafizə zonalarında və sahil mühafizə zolaqlarında balıq və digər su bioresurslarının xüsusi mühafizə rejiminin tətbiqi edilməsi Qaydaları"nın 2.7-ci , 2.10-cu və 2.12-ci bəndlərində ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

20. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 23 may tarixli 218 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 989 (Cild I); 2024, № 2, maddə 209) ilə təsdiq edilmiş "Mühüm balıqçılıq su obyektlərinin siyahısı və sudan istifadənin məhdudlaşdırılması Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

20.1. 2.1.2-ci yarımbənddə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

20.2. 2.4-cü, 2.5-ci, 2.6-cı bəndlərdə "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

21. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 24 oktyabr tarixli 462 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Res-

“Dövlət rüsumlarının elektron idarə edilməsi (e-rüsum)” informasiya sistemi haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

Bakı şəhəri, 19 mart 2025-ci il

№ 87

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Qaz təchizatı haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "İxrac nəzarəti haqqında", "İxrac məqsədli neft-qaz fəaliyyətinə xüsusi iqtisadi rejimin tətbiqi haqqında", "Elektroenergetika haqqında" və "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 dekabr tarixli 121-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 3 fevral tarixli 317 nömrəli Fərmanının 3.2.1-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Dövlət rüsumlarının elektron idarə edilməsi (e-rüsum)" informasiya sistemi haqqında Əsasnamə" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi "Dövlət rüsumlarının elektron idarə edilməsi (e-rüsum)" informasiya sisteminin (bundan sonra - Sistem) funksionallığının təmin edilməsi, formalaşdırılması, aparılması, həminin fəaliyyətinin təşkili və inkişaf etdirilməsi üçün tədbirlər görsün.

“Yanacaq ehtiyatının maliyyələşdirilməsi, yaradılması, qorunması, istifadəsi, həcmi və uçotunun həyata keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 9 yanvar tarixli 2 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 96

Bakı şəhəri, 2 aprel 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Fövqəladə vəziyyət və sosial xarakterli fəvqəladə mühit haqqında" və "Azərbaycan Respublikasında səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 13 dekabr tarixli 92-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 15 yanvar tarixli 283 nömrəli Fərmanının icrasını

nı təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Yanacaq ehtiyatının maliyyələşdirilməsi, yaradılması, qorunması, istifadəsi, həcmi və uçotunun həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 9 yanvar tarixli 2 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 1, maddə 60 (Cild I) ləğv edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə

www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

“Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinin bütün sahələrdə təmin edilməsi vəziyyətinin monitorinqi üzrə meyarlar”ın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 94

Bakı şəhəri, 1 aprel 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 noyabr tarixli 78-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 24 avqust tarixli 761 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 27 noyabr tarixli 2306 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Uşaqlara dair Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2020-2025-ci illər

üçün Fəaliyyət Planı"nın 5.1.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinin bütün sahələrdə təmin edilməsi vəziyyətinin monitorinqi üzrə meyarlar" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla təsdiq edilmiş meyarlarda adları qeyd olunan dövlət orqanları (qurumları) meyarların 1.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər görsünlər.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə

www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

publikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 10, maddə 2176 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı"nın 9-cu və 11-ci bəndləri ləğv edilsin.

22. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 3 may tarixli 208 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 5, maddə 943 (Cild I); 2024, № 3, maddə 336) ilə təsdiq edilmiş "Respublika üzrə illik su təsərrüfatı balansının təsdiq edilməsi Qaydası"nın 2.1-ci bəndində "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi" sözləri "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

23. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 21 noyabr tarixli 416 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 11, maddə 1353 (Cild I); 2024, № 3, maddə 294, № 4, maddə 455) ilə təsdiq edilmiş "Geoloji Kəşfiyyat Agentliyi" publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi"nin 3.1.20-ci yarımbəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"3.1.20. Nazirliyin razılığı ilə aidiyyəti dövlət orqanı (qurumu) ilə birlikdə yeraltı su obyektlərinin monitorinqinin, habelə yeraltı suların istismar ehtiyatlarını müəyyən etməklə dövlət uçotunun aparılmasında iştirak etmək";

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

“Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.3-3-cü maddəsinin ikinci cümləsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və maddi təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə həmin Nazirliyin xəzinə hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 89

Bakı şəhəri, 19 mart 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Qaz təchizatı haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "İxrac nəzarəti haqqında", "İxrac məqsədli neft-qaz fəaliyyətinə xüsusi iqtisadi rejimin tətbiqi haqqında", "Elektroenergetika haqqında" və "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 dekabr tarixli 121-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 3 fevral tarixli 317 nömrəli Fərmanının 3.2.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.3-3-cü maddəsinin ikinci cümləsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və maddi təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə həmin Nazirliyin xəzinə hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə

www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

“Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçularının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının və hərbi qulluqçularının hərbi rütbəyə görə maaşlarının məbləğlərinin təsdiq edilməsi, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçularının aylıq pul təminatının və mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının məbləğlərinin təsdiq edilməsi haqqında” 2008-ci il 6 sentyabr tarixli 205-24 nömrəli və “Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçularının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının təsdiq edilməsi və “Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçularının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 10 oktyabr tarixli 296-14 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında” 2018-ci il 17 aprel tarixli 173-13 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 13 sentyabr tarixli 406 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 90

Bakı şəhəri, 19 mart 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Bəzi dövlət orqanlarının dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq (vəzifə) maaşlarının artırılması haqqında" 2025-ci il 27 yanvar tarixli 296 nömrəli Fərmanının 3-cü hissəsinin və "Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının aylıq vəzifə maaşlarının artırılması haqqında" 2025-ci il 27 yanvar tarixli 298 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 13 sentyabr tarixli 406 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 9, maddə 1560 (Cild I); 2024, № 1, maddə 106) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçularının aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının məbləğləri" yeni redaksiyada təsdiq edilsin (əlavə olunur)*;

1.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının məbləğləri" yeni redaksiyada təsdiq edilsin (əlavə olunur)*.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinə tapşırılsın ki, bu Qərarın icrası ilə əlaqədar tələb olunan vəsaitin ödənilməsi məqsədilə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Bu Qərar 2025-ci il yanvarın 1-dən tətbiq edilir.

— *Əlavələr dərc edilmir.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Azərbaycan-Almaniya münasibətlərində yeni mərhələ başlayır

Prezident Frank-Valter Ştaynmayerin ölkəmizə rəsmi səfəri əlaqələrin inkişafına mühüm təkan verəcək

Dünyanın siyasi arenasında yerini və çəkisini möhkəmləndirən Azərbaycan xarici dövlətlərlə münasibətlərini inkişaf etdirməkdədir. Tam müstəqil xarici siyasət həyata keçirən Prezident İlham Əliyevin uğurlu diplomatiyası ilə Azərbaycan əksər dövlətlərin Cənubi Qafqaz regionundakı ən etibarlı tərəfdaşı hesab olunur. Azərbaycanın bir çox dövlətlə strateji tərəfdaşlıq, səmimi dostluq-qardaşlıq münasibətləri mövcuddur.

Azərbaycan həmçinin Mərkəzi və Şərqi Avropa ölkələri ilə fəal əməkdaşlıq edir. Onlardan biri də Almaniya'dır. Bu ölkə ilə ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın inkişafı Azərbaycanın xarici siyasətinin vacib istiqamətlərindəndir.

Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerin aprelin 2-də ölkəmizə rəsmi səfəri isə iki ölkə arasındakı əlaqələrin inkişafına təkan verəcək gələcək yaxın əməkdaşlıq üçün əlverişli imkanlar yaradır.

Səfərin məqsədi ölkələrimiz arasında olan əlaqələrin daha da inkişafına və qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə əməkdaşlığın gücləndirilməsinə töhfə verməkdir. İki ölkənin prezidentləri arasında keçirilən görüşlərdə müzakirə edilən məsələlər münasibətlərin daha da gücləndirilməsinə müsbət impuls verdi.

Onu da vurğulamalıyıq ki, ikitərəfli münasibətlərin tarixində bu, Almaniya Prezidentinin Azərbaycana birinci rəsmi səfəri kimi yadda qaldı.

Azərbaycan-Almaniya münasibətlərinin əsası 1992-ci il yanvarın 12-də qoyulub. Həmin vaxt Almaniya Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyıb və bir ay sonra iki ölkə arasında diplomatik münasibətlər qurulub. Hər iki ölkədə səfirliklər fəaliyyətə başladıqdan sonra Azərbaycan və Almaniya arasında davamlı siyasi dialoq, iqtisadiyyat və humanitar sahələrdə geniş əməkdaşlıq həyata keçirilib. Dövlət başçılarının qarşılıqlı səfərləri bu əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirib.

Bu əməkdaşlıq hökumət və parlament başçılarının qarşılıqlı səfərləri zamanı daha da inkişaf edib. İki ölkə arasında indiyə qədər 77 sənədin imzalanması ikitərəfli əməkdaşlığın dinamik

inkışafından xəbər verir. Azərbaycan-Almaniya parlamentləri arasında əlaqələr üzrə işçi qrupu, Almaniya Bundeštayında isə Azərbaycanı da əhatə edən Almaniya-Cənubi Qafqaz parlament qrupu fəaliyyət göstərir.

Almaniya Prezidentinin bu səfəri iki ölkə arasında münasibətlərin daha da yaxşılaşacağından xəbər verir. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mətbuata verdiyi bəyanatında da diqqətə çatdırıb: "Həm təbətək görüşdə söhbət əsnasında, həm də nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə apardığımız danışıqlarda Almaniya-Azərbaycan əlaqələrinin gələcək inkişafı müzakirə edilməlidir. Mən tam əminəm ki, bu səfər bizim əlaqələrimizə yeni müsbət təkan verəcəkdir".

Azərbaycan Prezidenti iki ölkə arasındakı iqtisadi əlaqələrin dəyərləndirərək bildirdi ki, iqtisadi sahədə əldə edilmiş nailiyyətlər hər iki tərəfi ruhlandırır. Çünki bu ilin yanvar-fevral aylarında ticarət dövriyyəsi təxminən üç dəfə artıb. Bunun əsas səbəbi Azərbaycandan Almaniyaaya ixrac edilən xam neftin həcmının artması olub. Ona görə Azərbaycan hesab edir ki, gələcək illərdə ticarət dövriyyəsinin şaxələndirilməsi ilə bağlı daha fəal addımlar atılmalıdır. Bu, xüsusilə bərpaulunan enerji sahəsində də reallaşmalıdır. Çünki bu sahədə Almaniya şirkətlərinin çox böyük təcrübəsi var, Azərbaycanın da çox böyük proqramı, planları mövcuddur: "Biz xarici investorların sərmayəsi hesabına 2030-cu ilə qədər bərpaulunan enerji növlərinin istehsal gücünü 6 qıqavata çatdırmaq fikrindəyik və bu, tam realdır, bunun bir hissəsi Avropaya ixrac ediləcəkdir".

Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer isə Azərbaycanda

canın əlverişli coğrafi mövqeyini dəyərləndirərək ölkəmizin böyük potensiala sahib olduğunu vurğuladı. Onun fikrincə, Azərbaycan inkişaf edərək mühüm məkanə çevrilib və buradan olduqca vacib ticarət yolları keçir, öz növbəsində həmin amil dünyanın birləşməsinə əsas ola bilər. Yalnız Mərkəzi Asiya ilə deyil, həm də Uzaq Şərqlə, o cümlədən Cənub-Qərbi Asiya və Çinlə Almaniyanın ticarət əlaqələrində Azərbaycanın rolu var.

"Bilirlik ki, hazırkı mövcud yolların imkanları məhduddur. Ölkənizdən keçən yollar, həmçinin Orta dahlizin rolu alman iqtisadiyyatı üçün vacibdir, yaxşı perspektivdir və bu, daha maraqlı olacaq. Son illərdə cərəyan etmiş hadisələrdən sonra Cənubi Qafqaz regionunuz daha sabit bölgəyə çevriləcək", - deyərək Almaniya Prezidenti vurğulayıb.

Prezident Frank-Valter Ştaynmayer Azərbaycana təşəkkürünü də çatdırdı. Bunun səbəbi Rusiya-Ukrayna müharibəsi zamanı baş vermiş gərginlikdə Almaniyanın qaz təchizatında yaranmış problemin həlli idi. Belə ki, 2022-ci ildə Almaniyanın qaz təchizatında problem baş verib: "Rusiyaadan aldığımız qaz təchizatında dayanma baş verdiyi zaman Azərbaycan özünə böyük məsuliyyət götürdü və mən buna görə Sizə çox təşəkkür edirəm. Sizin sözlərinizdən ələ başa düşdüm ki, burada qaz ilə yanaşı, infrastrukturun genişləndirilməsinə də ehtiyac var.

Bəli, infrastrukturun yaxşılaşdırılması üzərində Avropada işləməliyik. Çünki o, hələ də kifayət həcmdə deyil. Bir sözlə, bu görüşlərdən sonra yeni ev tapşırıqlarımız da var".

Göründüyü kimi, aparılan danışıqlar, verilən tapşırıqlar, gələn ümumi razılıqlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan-Almaniya siyasi-iqtisadi münasibətlərində yeni uğurlu mərhələ başlayır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

"AFR Prezidentinin ölkəmizə rəsmi səfəri siyasi əlaqələrimizi genişləndirəcək"

"Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzu artıqca dünyanın böyük və güclü dövlətləri ölkəmizlə siyasi, iqtisadi əlaqələr qurmağa böyük maraq göstərirlər. Avropa İttifaqına daxil olan bir çox dövlətlə Azərbaycan arasında sıx münasibətlər mövcuddur".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, professor Kamilə Əliyeva deyib. O bildirib ki, Qərbi Avropa dövlətləri arasında da ölkəmizlə siyasi, iqtisadi əlaqələr qurmaq istəyən ölkələrin sayı artmaqdadır. Almaniya Federativ Respublikası bu ölkələrdəndir. Almaniya ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin tarixi kökləri mövcuddur. Hələ 1867-ci ildə Almaniya Azərbaycanla mis yataqlarının istehsal edilməsində, eləcə də kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsində böyük rol oynayıb. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Almaniya Azərbaycanla diplomatik əlaqələr quran ilk Avropa dövlətlerinden olub. Ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələr yüksək səviyyədədir. Azərbaycanla Almaniya arasında 2020-2024-cü illərdə ticarət dövriyyəsinin ən aşağı həddi bir milyard ABŞ dolları üzərində olub. "Bütün bunlara baxmayaraq, Almaniyanın Azərbaycana qarşı siyasi baxışlarında fərqlilik seziilib. Burada, əlbəttə ki, Fransa amili mühüm rol oynayıb. Almaniya ilə Fransa arasında qarşılıqlı sıx əlaqələr buna öz təsirini göstərib. Ancaq qeyd etmək lazımdır ki, Almaniya Avropa İttifaqının iqtisadi güc mənbəyi hesab olunur", - deyərək əlavə edib.

Ekspert qeyd edib ki, Azərbaycan müasir dünyada istər siyasi, istərsə də iqtisadi cəhətdən güclü dövlət olduğu üçün Almaniya ölkəmizlə sıx əlaqələr qurmağa təşəbbüs göstərib: "Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerin aprelin 2-də Azərbaycana rəsmi səfəri iki ölkə arasında iqtisadi, siyasi əlaqələri yeni mərhələyə yüksəldəcək. Səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyev və Almaniya Prezidenti Ştaynmayer mətbuata bəyanatla çıxış etdilər. Görüşdə əsas məsələ kimi Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlər, eləcə də Azərbaycanla Almaniya arasında iqtisadi, siyasi əlaqələrin gücləndirilməsi müzakirə olundu. Dövlətimizin başçısı çıxışında həm Almaniya, həm də Avropa iqtisadiyyatının marağına səbəb olan bir sıra məsələlər verdi. Azərbaycanla Almaniya arasında ticarət dövriyyəsinin bu ilin yanvar-fevral aylarında təxminən 3 dəfə artması gələcəkdə iqtisadi əlaqələrin daha da yüksələcəyindən xəbər verir. Azərbaycanın Almaniyaaya xam neft ixrac etməsinin və istehsal edilən "yaşıl enerji"nin də gələcəkdə Almaniyaaya ixracını nəzərə alsaq, demək olar ki, ölkəmiz Almaniyanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayacaq.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin bağlanmasının təşəbbüskarının məhz Azərbaycan olduğunu Almaniya Prezidentinin nəzərinə çatdırdı. Ermənistan isə dünyaya özünü sülh tərəfdarı kimi nümayiş etdirərsə, bu prosesi uzatmaq niyyəti güdür".

K.Əliyeva vurğulayıb ki, əgər Ermənistan sülh istəyirsə, ilk növbədə ATƏT-in Minsk qrupunun ləğv edilməsi ilə bağlı Azərbaycanın təklifini qəbul etməli və öz konstitusiyasında dəyişiklik edərək Azərbaycana qarşı ərazi iddiası maddəsinə çıxarmalıdır. Ölkəmiz BMT-nin qətnamələrinə uyğun olaraq öz torpaqlarını hərbi və siyasi yolla azad etdi ki, bu həm də beynəlxalq hüququn bərpası idi. İndi Minsk qrupunun fəaliyyətinə heç bir ehtiyac qalmayıb.

Ekspert düşünür ki, Ştaynmayerin çıxışında hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tanıdığını və Almaniya dövlətinin Qarabağı Azərbaycanın ərazisi kimi qəbul etdiyini vurğulanması ölkəmizə qarşı olan bir sıra dövlətlərə də mesaj idi. Almaniya başa düşür ki, Azərbaycan dünya üçün çox önəmli bir ölkədir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizdə yaradılan nəqliyyat, logistika infrastrukturunu istər Avropa, istərsə də Asiya dövlətlərinin iqtisadi inkişafına böyük töhfələr verəcək.

Kafedra müdirinin fikrincə, Almaniya da Orta dahlizin bir hissəsi olan Zəngəzur dahlizinin açılmasında maraqlıdır: "Zəngəzur dahlizinin açılması Almaniyanın Asiya dövlətləri ilə iqtisadi, ticari əlaqələrinə böyük töhfələr verə bilər. Bu da son dövrlər zəifləyən Almaniya iqtisadiyyatının güclənməsinə imkan yaradar. Bu görüş bir daha sübut etdi ki, Prezident İlham Əliyevin uğurlu daxili və xarici siyasəti nəticəsində dünyanın iqtisadi və siyasi güc mərkəzləri Azərbaycanla həbsləşir və bu siyasəti dəstəkləyirlər".

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Nəhəng Çin iqtisadiyyatının Azərbaycana marağı getdikcə artır

Azərbaycan və Çin arasındakı münasibətlər dostluq, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq və etibarlı strateji tərəfdaşlığa əsaslanır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpin ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafına böyük önəm verirlər. Dövlət başçılarının iradələri sayəsində müxtəlif sahələri əhatə edən çoxşaxəli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi istiqamətində məqsədyönlü fəaliyyət həyata keçirilir.

Fəal siyasi dialoq və davamlı diplomatik təmaslar fonunda keçən il iyulun 3-də Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Astanada keçirilən Zirvə toplantısı çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın qurulması haqqında Birgə Bəyannamə" qəbul edilib. Həmin sənəddə də qeyd olunduğu kimi, tərəflər siyasi, iqtisadi və mədəni sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirməyə, beynəlxalq məsələlərdə qarşılıqlı fəaliyyəti gücləndirməyə dair razılıq əldə ediblər. Bu, ölkələrimizin bir-birini etibarlı tərəfdaş hesab edərək strateji hədəflərini ardıcıl olaraq gerçəkləşdirmək əzmini göstərir.

Bu il aprelin 2-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan-Çin strateji tərəfdaşlığı: Qlobal Cənubda konsolidasiya və əməkdaşlığın təşviqi" mövzusunda keçirilən konfrans da adından göründüyü kimi, münasibətlərin uğurla davam etdiyinin daha bir sübutu oldu.

Bu münasibətlər iki ölkə arasında iqtisadi əlaqələrin və ticarət əlaqələrinin inkişafına geniş imkanlar açıb. Belə ki, son illərdə Çinlə ölkəmiz arasında səmərəli investisiya əməkdaşlığı həyata keçirilib. Ticarətin həcmində xeyli artım müşahidə olunub. 2015-ci ildə ticarət dövriyyəsi 561 milyon dollar, 2016-cı ildə 975 milyon dollar, 2017-ci ildə 1 milyard 300 milyon dollar, 2018-ci ildə 1 milyard 310 milyon dollar, 2019-cu və 2020-ci illərdə 2,1 milyard dollar, 2022-ci ildə 2,2 milyard dollar, 2023-cü ildə isə 3,1 milyard dollar təşkil edib. Son 9 ildə mal mübadiləsi 6 dəfə yüksəlib və Çin Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşlarından birinə çevrilib.

Çin ölkəmizin 5 böyük ticarət tərəfdaşından biridir və bu sıradə 4-cü yerdə qərarlaşıb. İdxalda isə 3-cü yeri tutur. Çin həm də ölkəmizdə potensial investorlardan hesab edilir. İndiyə qədər Çindən ölkəmizə 1,5 milyard dollara qədər sərmayə yatırılıb. Öz növbəsində Azərbaycan bu Asiya-Sakit region ölkəsinə çoxhəcmli investisiya qoyuluşlarında xüsusi paya malikdir və investisiyaların həcmi 1,7 milyard dollara ötür.

Qeyd edək ki, Çin şirkətləri ölkəmizin neft, sənaye, energetika, maliyyə, bank, rabitə, İKT, kənd təsərrüfatı və qeyri-neft sektorunun müxtəlif sahələrində təmsil olunur. Onların sayı 120-yə yaxındır. Hər iki ölkədə ticarət nümayəndəlikləri yaradılıb, investisiyaların təşviqi ilə bağlı səmərəli iqtisadi alətlər tətbiq edilir. Çinin Urumqi, Şanxay və Luou şəhərlərində Azərbaycanın ticarət və sərəb evləri açılıb. Beləliklə, iqtisadi əməkdaşlığın coğrafiyası və strukturu da genişlənir. Bütün bunlar iqtisadi əlaqələrin dinamikasına təsir göstərən mühüm amillərdən sayılır.

Ölkələrimiz nəqliyyat-logistika, infrastruktur sahələrində də əməkdaşlıq edirlər. Asiya və Avropanı birləşdirən "Bir kəmər, bir yol" nəqliyyat marşrutunun gerçəkləşməsinə ilk dəstəkləyən, eləcə də ona siyasi dəstək verən ölkələrdən biri məhz Azərbaycan olub. Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin hələ 2015-ci ildə Çinə rəsmi səfəri zamanı "İpək Yolu İqtisadi Kəməri"nin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Bu, Azərbaycan-Çin münasibətlərində əsas məsələlərdən birini təşkil edir.

Çin şirkətləri həmçinin ölkəmizin neft-qaz sənayesinə böyük maraq göstərirlər. 2018-ci ildə SOCAR və CNPC neft şirkətinin törəməsi olan "BGP.Inc" birgə müəssisəsinin yaradılması haqqında təsis müqaviləsi imzalayıblar. "BGP.Inc"-in əsas fəaliyyət sahələrinə quruda, keçid zonasında və dənizdə kəşfiyyat işlərinin aparılması, o cümlədən mürəkkəb əməliyyatlar aparmaqla seysmik məlumatların əldə edilməsi, emalı, İKT texnologiyalarının xidmətinin göstərilməsi və seysmik avadanlıqların istehsalı daxildir.

Sənaye sahəsində isə Azərbaycan və Çin şirkətləri arasında ümumi dəyəri 821 milyon dollar olan müxtəlif istiqamətlər üzrə 10 sənəd imzalanıb. Buraya Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı ərazisində şin istehsalı zavodunun qurulması, Kürdəmir rayonunda 300 hektarlıq sahədə müasir istixana kompleksinin tikintisi, Quba, Xaçmaz və Göyçayda aqro-logistik sənaye parklarının yaradılması, "Azerbajian Digital Hub" proqramı çərçivəsində Asiya-Avropa telekommunikasiya dahlizinin yaradılması, Trans-Xəzər nəqliyyat dəhlizi vasitəsilə Bakıya və Azərbaycandan tranzit keçməklə digər ölkələrə 2500-dək konteynerin daşınması, Azərbaycan istehsalı olan şarab və spirtli içkilərin Çinə ixracı və s. daxildir. Göründüyü kimi, Çin Azərbaycandan kənd təsərrüfatı və kimya sənayesi məhsullarının idxalını artırmaqda da maraqlıdır.

Azərbaycan-Çin iqtisadi əlaqələrindən bəhs edərkən Prezident İlham Əliyevin cari il yanvarın 20-də Davosda Çinin CGTN telekanalına müsahibəsinin bu məqamlarını da xatırlatmaq yerinə düşər. Belə ki, bizim 2027-ci ilə qədər olan hədəfimiz 2 qıqavat həcmində Güneş və külək elektrik enerjisini hasil etməkdir. 2030-cu ilə qədər isə bu hədəf 6 qıqavatdır. Ölkəmiz bu layihələri bir sıra xarici tərəfdaşları ilə həyata keçirir. Konkret olaraq Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar", Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power", Böyük Britaniyanın BP şirkətləri ilə. Prezidentimiz sözügedən müsahibəsində qeyd etmişdir ki, bu layihələrə sərmayə yatırın xarici şirkətlər, eləcə də Azərbaycandan olan yerli şirkətlər Çin texnologiyasından istifadə edirlər: "Güneş panelləri Çində istehsal olunur. İndi bizim heyətlərimiz enerjinin todrükü imkanları üzərində işləyirlər və biz ən yaxşı batteriyaların Çində istehsal olunduğunu müəyyən etmişik. Mən bu möhtəşəm uğur münasibətilə Çin istehsalçılarını təbrik edirəm. Çünki burada söhbət məhsulun keyfiyyəti və qiymətindən gədir. Həç kim bu rəqabəti apara bilmir".

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

armin_laschet

"Azərbaycanda yəhudilər, xristianlar və müsəlmanlar arasında nümunəvi birgə həyat mövcuddur"

"Azərbaycanda yəhudilər, xristianlar və müsəlmanlar arasında nümunəvi birgə həyat mövcuddur". AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri Azərbaycana səfər etmiş Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerin nümayəndə heyətinin üzvü, Xristian Demokratlar İttifaqından (CDU) olan siyasətçi Armin Laşet "X" sosial şəbəkəsindəki paylaşımında qeyd edib.

Paylaşımında Almaniya Prezidentinin ölkəmizdəki dini icmaların nümayəndələri ilə görüşü zamanı baş rəvvin Şneor Seqalın Azərbaycanda heç bir antisemitizm hadisəsinin baş vermədiyini bildirdiyini vurğulayan siyasətçi qeyd edib ki, bu ölkədə yəhudi həyatı əsrlər boyu mövcud olub və bütün xarici təzyiqlərə baxmayaraq, dövlət yəhudi və xristian həyatını dəstəkləyir.

O həmçinin bildirib ki, Azərbaycanda şüərlər və sünnilər bəzən eyni məsciddə birlikdə ibadət edirlər.

Armin Laşet 2017-2021-ci illərdə Şimali Reyn-Festfaliya

əyalətinin Baş naziri, 2021-ci ilin yanvarından 2022-ci ilin yanvarınadək CDU-nun lideri olub. O, Almaniyanın xarici işlər naziri vəzifəsinə əsas namizədlərdən biridir.

"Dəmir yumruğ"un Aprel zəfəri

Zəfərin Aprel səhifəsi

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəşadətli Azərbaycan Ordusunun 2016-cı ilin aprelində düşmən üzərində qazandığı parlaq qələbədən 9 il ötür. Aprel döyüşlərində igid oğullarımız hər b meydanında düşməni qarşılarında diz çökdürərək Azərbaycan bayrağını Lələtəpə yüksəkliyində əbədi dalğalandırdılar. Həmin tarixdə Lələtəpə yüksəkliyinə sancılan bayraq hələ də işğal altında olan torpaqlarımızın tezliklə azad olunacağına müjdəsini verdi.

2018-ci il iyunun 26-da Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyi münasibətilə keçirilən təntənəli hərbi paradıqda nitqi zamanı da möhüz qarşıda xalqımızı gözələn zəfərin xos sorağıni vermişdi: "2016-cı ilin Aprel döyüşlərində, 2018-ci il Naxçıvan əməliyyatında işğalçılardan azad edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı qaldırıldı. Bunun çox böyük mənovi əhəmiyyəti var..."

...Gün gələcək və bu gün işğal altındakı torpaqlar azad olunan sonra orada qaldırılacaq Azərbaycan bayrağı Azadlıq meydanına gətiriləcək və hərbi paradıqda göstəriləcək".

Prezident İlham Əliyevin bu tarixi çıxışından cəmi iki il keçdikdən sonra həmin gün gəldi. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində düşməni sarısdıqı zərbə vuran "dəmir yumruq" 2020-ci ildə qəti qələbə qazanaraq el-obamızı şanlı Şuşa zəfərini bəxş etdi.

Aprel döyüşlərindən başlanğıcını götürən və ölkəmizin, xalqımızın tarixinə yazılan bu Zəfər salnaməsinin altında qətiyyətli, əzmkar, vətənpərvər şəxsiyyət Prezident İlham Əliyevin qızıl imzası var. Dövlət başçısı hər zaman ən yüksək tribunallardan bəyan edirdi ki, torpaqlarımız mütləq düşmən işğalından azad ediləcək.

2017-ci il martın 31-də Azərbaycan Ordusunun Aprel qələbəsinin ildönümü ilə əlaqədar bir qrup hərbcimizlə görüşü zamanı da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev qətiyyətli bəyan etmişdi: "Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla barışmayacaq, öz ərazi bütövlüyünü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edəcəkdir".

Parlaq qələbə

Ölkəmizi hərtərəfli inkişaf mərhələsinə yüksəldən Prezident İlham Əliyevin hər zaman gündəliyində duran vacib prioritet ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin təmin olunması idi. Buna görə də Silahlı

çox artilleriya qurğusu və digər zirehli texnikası möhüz edildi, 320 hərbcisi öldürüldü, 500-dən artıq döyüşçüsü yaralandı. Şanlı Azərbaycan Ordusunun yüksək peşəkarlığının göstəricisi olan Aprel döyüşlərində qəhrəman döyüşçülərimiz əlverişsiz mövqelərdən əks-hücum əməliyyatı apararaq strateji mövqelərə sahib oldular və təmas xəttini dəyişdirdilər. Bütün bu mühüm üstünlüklər təbii ki, sonrakı qələbələrimizin də əldə olunması üçün möhüz zəmin yaradı.

Dörd gün sürən Aprel döyüşlərində torpaqlarımızı işğaldan azad etmək üçün irəliləyən döyüşçülərimiz düşməni nə yerdə, nə də göydə aman veridilər, bir həmlədə onların mürdar nəfəslərini kəsdi. Rəqif Orucov, Murad Mirzəyev, Təbriz Musazadə, Urfan Vəlizadə, Əbu Bəkir İsmayilov kimi nəçə-neçə igidimiz ana torpaq uğrunda gözələrini qırpmadan canlarını qurban verib şəhərdə ucaldılar.

Dörd gün sürən Aprel döyüşləri zamanı düşmən Azərbaycan Ordusunun gücünü hər b meydanında gördü və möhüz döyüşçülərdən qaça bilməyəcəyini anladı. Bununla təcəvüzkar və işğalçı Ermənistanın uzun illər ərzində guya güclü ordusunun olmasını haqqında yaratdığı mifin də sabun köpüyündən başqa bir şey olmadığını ifşa edildi. Azərbaycan Aprel döyüşlərində, əlaltı olduğu ölkələrin hərbi dəstəyi ilə qeyri-bərabər döyüşlərdə ərazilərimizi işğal edən, xarici hamilərinin köməyi sayəsində işğalı onilliklər boyu sürdüən və hətta əbədiyyətədək davam etdirmək istəyən təcəvüzkar Ermənistanı bu torpaqların əsl sahiblərinin kim olduğunu "dəmir yumruq"la başa saldı. Ermənistanın qorxaqlardan, fərarilərdən ibarət ordusunun canına lərzə salaraq bu utancverici məğlubiyyətlərinin ardının tezliklə gələcəyinin ismarını çatdırdı.

2017-ci ilin martında Azərbaycan Ordusunun Aprel qələbəsinin ildönümü ilə əlaqədar bir qrup hərbcimizlə görüşü zamanı Prezident İlham Əliyev vurğulamışdı ki, Ermənistanın uzun illər ərzində öz ordusu haqqında yaratdığı mifləri, əfsanələri Aprel döyüşləri darmadağın etdi və

göstərdi ki, bu gün əgər bölgədə güclü ordu varsa, o da Azərbaycan Ordusudur.

Dövlət başçısı onu da əlavə etmişdi ki, Ermənistan rəhbərliyi Aprel döyüşləri zamanı özlərini tam şəkildə ifşa etmişdir. Onlar həm döyüş meydanında acı möhüzbiyyətə uğradılar, həm də siyasi meydanda heç bir dəstək almadılar...

Ermənistan rəhbərliyi özünü o qədər miskin vəziyyətə saldı ki, onun acı nəticələrini bu gün də hiss edir. "Aprel döyüşləri demək olar ki, onların ideoloji əsaslarını dağıtdı. Bu gün Ermənistan cəmiyyəti sarsıntı, təşviş içindədir. Artıq vəziyyətə daha pragmatik baxımdan yanan qüvvələr açıq-aydın bildirirlər ki, əgər Azərbaycan ilə münasibətləri yoluna qoyulmasa, Ermənistanın gələcəyi yoxdur", - deyər dövlət başçısı bildirmişdir.

2016-cı ilin dördgünlük Aprel döyüşlərinin uğurlu davamı olaraq 2018-ci il may ayının 20-dən 27-nə qədər həyata keçirilən uğurlu əməliyyat nəticəsində Şəur rayonunun Günnüt kəndi və ətrafındakı mühüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklər işğaldan azad edildi.

Həm Aprel döyüşləri, həm də Günnüt əməliyyatı Şuşa Zəfərimizin başlanğıcı oldu.

2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəşadətli Azərbaycan Ordusu işğalçı düşməni möhüz edərək torpaqlarımızı azadlıqna qovuşdurdu. 2016-cı ildə 4 günə düşməni darmadağın edərək ölkəmizə qələbə ərməğan edən qəhrəman oğullarımız 2020-ci ildə cəmi 44 günə ay-uldüzü, üçrəngli Azərbaycan bayrağını Şuşa zirvəsində dalğalandırdılar. 2023-cü ilin sentyabrında isə 23 saatlıq antiterror tədbirlərində igid döyüşçülərimiz Qarabağda quldur yuvasını dağıdaraq bütöv Azərbaycanın qalibiyyət dastanını yazdılar.

Beləliklə, Azərbaycan xalqı 2016-cı il Aprel qələbəsi ilə bünövrəsini qoyduğu və 2020-ci il noyabr zəfəri ilə məntiqi zirvəsinə yetirdiyi milli yolunu layiqincə başa çatdırıb növbəti hədəflərinə - Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə quruculuq və qayıdış hədəflərinə yönəldi...

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*

Tarixdə elə günlər var ki, illər, əsrlər keçsə belə unudulmur. Bəzən bir gün millətin ən şanlı tarixinin parlaq səhifəsi kimi yaddaşlara həkk olur, xalqların şərəf salnaməsinə öz möhürünü vuraraq əbədiyaşarlıq ömrü qazanır...

2016-cı ilin ilk aprel gecəsi idi. Ətrafa zülmət qaranlıq çökmüşdü. Qarşı tərəfdəki uca dağların arxasında mövqe tutan Ermənistan ordusu məklri niyyətini həyata keçirmək üçün səssiz-səmitsiz ordumunun mövqelərinə doğru sürünürdü. Uzun illər törətdiyi vəhşiliklərin cavabını layiqincə almayan düşmən yeni torpaqlar ələ keçirmək həvəsinə düşmüşdü. Amma düşmən bir şeyi unutmuşdu. Artıq Azərbaycan Ordusu 1990-cı illərdəki ordu deyildi, ürayi vətən sevgisi ilə döyünən gənclərdən, yüksək peşəkarlığı olan zabitlərdən ibarət vahid komandanlığı olan Silahlı Qüvvələr idi. Elə bir ordu ki, başında qətiyyətli, xalqın birliyindən və sevgisindən güc alan, onu qələbəyə apara biləcək böyük sərkərdə, Ali Baş Komandan dururdu. Bu elə bir ordu ki, hər zaman döyüşə atılıb düşməni layiqli cavab vermək üçün ömrü gözəlirdi...

Düz 24 il idi ki, hər gün cəbhə xəttindən silah səsləri eşidilirdi. 24 il idi ki, cəbhə bölgəsində yaşayan insanlarımız səhərlərini güllə səsi ilə açırdılar. 2016-cı il aprelin ilk günləri də sakit keçmirdi. Ön xətdəki mövqelərimiz və yaşayış məntəqələrimiz Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti intensiv artilleriya atəşinə məruz qalırdı. Cəbhə xəttindəki gərgin vəziyyət, ermənilərin qəfil hücumu haqqında operativ məlumat dərhal Ali Baş Komandana məruzə edildi. Anımda ordu-muza qəti olaraq düşmən təxribatının qarşısını almaq üçün əks-hücumə keçmək əmri verildi. Bununla cəsur Azərbaycan əsgərinin çoxdan gözlədiyi məqam yetişdi.

Cəbrayılın Lələtəpə yüksəkliyi... Döyüş gedirdi. Əsl torpaqşevərlərin döyüşü idi bu döyüş. Düşmən can vermək istəmirdi. İrəliləməyə doğru getmək, daha bir bəd niyyətini həyata keçirmək istəyirdi. Amma yanlışdı. Qarşıındakı nizami Azərbaycan Ordusu, yüksək təlim görmüş Azərbaycan əsgəri idi. Düşməndən qisas almaq, Xocalıda törətdiklərinin hesabını sormağ üçün irəliləyirdi. Qələbəyə təşnə, sevincə həsrət olan xalqımıza müjdə vermək, igidlərimizin zəfər tarixini salamlamağ üçün açılmağa tələsirdi sanki səhəri-miz. Düşmən şək, tələş içindəydi. Azərbaycan əsgərinin vətən sevgisini, qətiyyətini, gücünü görüb, mövqelərini tərk edib canını götürüb qaçmağa çalışırdı! Azərbaycan əsgəri isə torpağının azadlığı eşqi ilə irəliləyirdi. Vətən deyib hayqırırdı Azərbaycan oğulları...

Aprel döyüşləri tarix oldu. Azərbaycan əsgəri təsdiqlədi ki, torpaqların işğaldan azad etməyə qadirdir. Sülh danışıqları baş tutmasa, Ali Baş Komandanın əmri ilə torpaqlarımız döyüşlə azad ediləcək! 2016-cı ilin aprelində düşmənin iri-miqyaslı təxribatının qarşısını alan, işğalçıları ağır itkilərə düşərən, 88 qəhrəman Azərbaycan oğlu bu yurdu, bu vətənin yolunda canını qurban verdi. Son dəfə qollarını yana açıb müqəddəs torpağı qucaqlayıb gözələrini əbədi yumarkən "Vətən sağ olsun!" dedi oğullarımız. "Bir dəmci qanımlıq bayrağımızın al rənginə qarşıb ucalmaq dalğalanarsa, bəsimizdir" dedi igidlərimiz.

Döyüşlərdə göstərdiyi qəhrəmanlığa görə 2016-cı il aprelin 19-da Azərbaycan

Şanlı tarix

2016-cı ilin apreli məmləkətin ürayi-nin döyündüyü şanlı bir tarix idi. Umu-kü-sünün qayğıya, mərhəmətə çevrildi, xalqın bir yumruq kimi birləşdiyi zaman gəlmişdi. Ücrəngli bayrağımızın daha əzəmətlə, daha qürurla dalğalandığı, ordumunun, xalqımızın tarixinə zəfər yazdığı şanlı tarix yazılırdı. Aprel döyüşləri bütün dünyaya Azərbaycan Ordusunun gücünü, qüdrətini, qələbə əzmini göstərdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Aprel döyüşlərinə xüsusi önəm verərək onu şanlı tariximiz adlandırdı: "Aprel döyüşləri bizim şanlı hərbi qələbəmizdir, dövlətimizin, xalqımızın, ordumuzun gücünü göstərən qələbədir. Aprel döyüşləri göstərdi ki, bizim əsgərlərimiz, zabitlərimiz Vətən uğrunda ölümə getməyə hazırdırlar".

Dördgünlük müharibə - 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayan Azərbaycan və Ermənistan silahlı qüvvələri arasında baş vermiş hərbi hissələrimiz zamanı Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin birləşmələri Goranboy rayonuna və Naf-talan şəhərinə təhlükə yarada biləcək Tə-lis kəndi ətrafındakı yüksəklikləri, eləcə də Seysulan məntəqəsini azad edib, Füzuli rayonunu istiqamətində yerləşən "Lələtəpə" adlandırılan yüksəkliyə nəzarəti ələ keçirdi. Döyüşlər nəticəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Ağdərə-Madagiz istiqamətində yolların nəzarətdə saxlanmasını təmin etdi. Ermənilərə məxsus 30 tank, 15-dək artilleriya qurğusu və möhkəmləndirilmiş mühəndis istehkam qurğuları möhüz edildi. Düşmənin 320 döyüşçüsü öldürüldü və 500-dən artıq əsgəri yaralandı.

Aprel döyüşləri tarix oldu. Azərbaycan əsgəri təsdiqlədi ki, torpaqların işğaldan azad etməyə qadirdir. Sülh danışıqları baş tutmasa, Ali Baş Komandanın əmri ilə torpaqlarımız döyüşlə azad ediləcək! 2016-cı ilin aprelində düşmənin iri-miqyaslı təxribatının qarşısını alan, işğalçıları ağır itkilərə düşərən, 88 qəhrəman Azərbaycan oğlu bu yurdu, bu vətənin yolunda canını qurban verdi. Son dəfə qollarını yana açıb müqəddəs torpağı qucaqlayıb gözələrini əbədi yumarkən "Vətən sağ olsun!" dedi oğullarımız. "Bir dəmci qanımlıq bayrağımızın al rənginə qarşıb ucalmaq dalğalanarsa, bəsimizdir" dedi igidlərimiz.

Döyüşlərdə göstərdiyi qəhrəmanlığa görə 2016-cı il aprelin 19-da Azərbaycan

Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 3 üzvü "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı", 7 üzvü "Azərbaycan Bayrağı" ordeni, 1 üzvü 2-ci dərəcəli və 4 üzvü 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni, 19 üzvü "Vətən uğrunda" medalı, 43 üzvü "İgidliyə görə" medalı, 45 üzvü "Hərbi xidmətlərə görə" medalı ilə mükafatlandırıldı, 2 üzvü general-mayor ali hərbi rütbəsinə layiq görüldü.

İndi aprel ayı bizim üçün adi təqvim ayı deyil, həm də qəhrəmanlıq, zəfər tarixidir. Oğullarımızın bu vətən üçün canlarını fəda etməyə hər zaman hazır olduqlarına şəhərdə verən tarixdir. Aprel ayı igidlərimizin üçrəngli müqəddəs bayrağı bükülüb geri dönmədən anaların "Başın sağ olsun vətən!" dediyi ucalıq məqamıdır. Aprel döyüşləri tarixə ordumuzun gücünün, xalqın ordunun birliyinin, vətənpərvərliyin göstəricisi kimi düşdü. Əks-hücum əməliyyatı aparən hərbi hissələrimiz mühüm mövqelərə sahib oldular. Nəticədə 1994-cü ildə düşməndən azad edilən Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin təhlükəsizliyi təmin olundu. Dövlət başçısının Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası və əhalinin yerləşdirilməsi ilə bağlı 2017-ci il 24 yanvar tarixli sərəncamı ilə Böyük qayıdış prosesinə start verildi. 23 illik fasilədən sonra Cocuq Mərcanlı kənd sakinlərinin doğma torpaqlarına qayıtməsi işğal altındakı digər ərazilərimizin də tezliklə azad olunacağına xalqımızda dərin inam yaradı.

Aprel döyüşləri Azərbaycanın hər b salnaməsinə qızıl hərflərlə yazılan Şanlı Vətən müharibəsində Böyük Qələbəyə gedən yolun başlanğıcı oldu. Beş il əvvəl bu döyüşlərdə düşmən üzərində qazınılan hərbi uğurlar Azərbaycan Ordusunun və xalqının Böyük Qələbəyə inamını və əzmini artırtdı. Aprel döyüşləri ordumuzun şəxsi həyətə üçün mühüm snəq, döyüş təcrübəsi, baş məşqi oldu. Möhüz bu təcrübəni İkinci Qarabağ müharibəsində uğurla tətbiq edən rəşadətli Azərbaycan Ordusu düşməni qəti zərbə vuraraq torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Aprel döyüşlərində Azərbaycan əsgərinin Lələtəpədə yüksəldiyi Azərbaycan bayrağı bu gün yurdu-muzun hər yerində qürurla dalğalanmaqdadır. Xalqımız hər qarış torpaq, Vətən üçün canını qurban verməyə hazır olan əsgər və zabitlərimizlə, möhtəşəm Azərbaycan Ordusunu quran, onu qələbəyə aparən Müzəffər Ali Baş Komandanla qürur duy-maqda tam haqlıdır.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*

Aprel döyüşləri: 44 günlük müharibədə qazanılan Zəfərə aparən yol

Azərbaycan Ordusunun parlaq tarixi qələbələrindən olan Aprel döyüşlərindən doqquz il ötür. 2016-cı il aprelin 2-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatlarına cavab olaraq, Azərbaycan Ordusu sürətli əks-hücum əməliyyatı ilə düşməni ağır möhüzbiyyətə uğradtdı, Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə rayonlarının işğal altındakı ərazilərini 2000 hektardan çox hissəsini azad etdi. Həmcinin minlərlə hektar ərazi Azərbaycan Ordusunun tam nəzarətinə keçdi. Bununla da cinayətkar erməni rəhbərlərinin keçilməz erməni səngərləri haqqında mifi alt-üst edildi.

AZƏRTAC Aprel döyüşləri iştirakçıları ilə söhbət edib, döyüş təəs-süratlarını öyrənib.

Aprel döyüşləri zamanı xalqımızın birliyinin və ordumuzun gücünün şahidi olduq

Ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Eldəniz Hüseynov 2016-cı il Aprel döyüşlərini 2020-ci il 44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunan böyük Zəfərə gedən yol kimi qiymətləndirib: "Aprel döyüşləri son 22 ildə ordumuzun keçirdiyi ən böyük döyüş əməliyyatlarından biri idi ki, qələbə ilə yekunlaşdı və tarixə "Aprel döyüşləri" və ya "Dördgünlük müharibə" kimi düşdü. Bu döyüşlər zamanı biz xalqımızın birliyinin və ordumuzun gücünün, döyüş hazırlı-

larını döyüşə cəlb etdi. Lakin məqsədlərinə nail ol bilmədilər. Azad etdiyimiz yüksəkliklər Azərbaycan əsgərinin şücaəti sayəsində saxlanıldı".

"Fəxr edirəm ki, Aprel döyüşlərinin iştirakçısıyam"

Növbəti həmsöhbətimiz Vüsal Abbasov Aprel döyüşləri zamanı Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklərin azad olunmasında az da olsa payı olduğu üçün fəxr etdiyini deyib: "2016-cı il aprelin 2-nə keçən gecə düşmənin hərbi təxribatının qarşısını almaq üçün əks-hücumə başladıq. Düşmənin artilleriya atəşinə baxmayaraq,

müdafiə xəttini yardıq və Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər nəzarətimizə keçdi. Ordumuzda, əsgərlərimizdə böyük ruh yüksəkliyi var idi. Daha sonra düşmən minaatanlarla bizi atəşə tutdu və mən yaralandım. İkinci qrup ələm. Fəxr edirəm ki, Aprel döyüşlərinin iştirakçısıyam, torpaqlarımızın azad olunmasında az da olsa, mənim də payım var. Aprel döyüşləri nəticəsində üçrəngli bayrağımız Lələtəpə yüksəkliyində və Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklərdə ucaldı. Bu döyüşlərin davamı olan 2020-ci il 44 günlük müharibədə isə Şuşa, Xankəndi də daxil olmaqla bütün torpaqlarımız işğaldan azad olundu".

Petersberq İqlim Dialoqu çərçivəsində Azərbaycanın sədrlik etdiyi COP29-un uğurlarından bəhs olunub

Petersberq İqlim Dialoqu çərçivəsində Almaniyanın xarici işlər naziri Anna-lena Berbok, BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının (COP) 30-cu sessiyasının müəyyən olunmuş prezidenti Andre Korrea və Avropa İttifaqının iqlim fəaliyyəti üzrə komissarı Vopke Hukstranın iştirakı ilə təşkil edilmiş birgə mətbuat konfransında Azərbaycanın sədrliyi və ev sahibliyi ilə keçirilmiş COP29 zamanı qazanılan tarixi nailiyyətlərdən növbəti dəfə danışılıb. AZƏTAC xəbər verir ki, mətbuat konfransında komissar Vopke Hukstra COP29 zamanı 100 milyard dollarlıq maliyyə hədəfini üç dəfə artırmaqla bağlı çətin, bir o qədər də tarixi qərarın verildiyini və bununla iqlim maliyyəsi sahəsində yeni bir

eranın başlanğıcının qoyulduğunu diqqətə çatdırıb. O, həmçinin cari ildə Braziliyanın Bellem şəhərində keçiriləcək COP30-un Paris Sazişinin tam icrasına, habelə COP28 və COP29 zamanı əldə edilən uğurların daha da möhkəmləndirilməsinə sadıqlığı təsdiqləmək şansı olduğunu bildirib.

Akademik Əhəd Cənəhmədov Londonda qabaqcıl materialşünaslığa həsr olunmuş konqresdə çıxış edib

Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının vitse-prezidenti, Milli Aviasiya Akademiyasının kafedra müdiri akademik Əhəd Cənəhmədov bu günlərdə İngiltərənin London şəhərində qabaqcıl materialşünaslığa həsr olunmuş 7-ci Ümumdünya Konqresində fəxri elmi məruzə ilə çıxış edib.

Bu barədə AZƏTAC-a Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasından məlumat verilib. Akademik Əhəd Cənəhmədov "Frik-sion qurğuların elementlərində mikroçatların inkişafının dağılma qanunauyğunluqlarının sinergetik prinsipləri" mövzusunda fəxri elmi məruzə edib və ona fəxri məruzəçi kimi sertifikat təqdim olunub.

Avropa, Amerika, Asiya və Afrika ölkələrinin alimlərinin nümayəndələrinin təmsil olunduğu konqresin işi 2 gün davam edib.

Azərbaycan səfiri Vatikanda Papa Cəngavər Ordeninin Böyük Xaçına layiq görülüb

Azərbaycanın Müqəddəs Təxt-Tacdakı səfiri İlqar Muxtarov Vatikanda Papa Cəngavər Ordeninin Böyük Xaçına (Cavaliere di Gran Croce dell'Ordine Piano) layiq görülüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu münasibətlə keçirilən mərasimdə Azərbaycan səfiri ilə yanaşı, Yaponiya, İspaniya, Avstriya, Fransa və digər ölkələrin Müqəddəs Təxt-Tacdakı səfirlərinə də ordenlər verilib. Ordeni İlqar Muxtarova Müqəddəs Təxt-Tacın dövlət katibinin müavini Edqar Penna Parra təqdim edib.

Qeyd edək ki, əsası 1847-ci ildə Papa IX Piy tərəfindən qoyulmuş Ordenin Böyük Xaçı onun ali dərəcəsi hesab edilirək, adətən kilşə (din) təmsilçisi olmayan və Katolik Kilşəsi ilə əlaqələrdə xidmətlərinə görə seçilən şəxslərə verilir. Eyni zamanda Papanın seçilməsinin ildönümü ilə əlaqədar Vatikanda akkreditə olunmuş diplomatik missiya rəhbərləri bu ordenin müxtəlif dərəcələri ilə təltif edilir.

Hərb, ya sülh

Ermənistan hansını seçəcək?

İkinci Qarabağ müharibəsindəki ağır məğlubiyyətdən dərs almayan, nəticə çıxarmayan Ermənistan rəhbərliyi sələflərinin ənənələrinə sadıq qalaraq yenə də ikiüzlü, yalan üzərində qurulmuş, onlara acılar yaşatmış siyasətlərinin davam etdirirlər. Beş ilə yaxındır ki, rəsmi İrəvan sülhdən yayınmaq üçün müxtəlif bəhanələr uydurur, yalan danışır, etimadını itirir.

Prezident İlham Əliyev martın 13-də XII Qlobal Bakı Forumundakı çıxışında iki ölkə arasında aparılan danışıqlara toxunaraq rəsmi İrəvanın etimadının sifra bərabər olduğunu vurğulamışdır. Dövlətimizin başçısı həmin gün "Euronews" telekanalına verdiyi müsahibəsində də Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərindən danışmışdır: "Hətta indiki dövrdə, İkinci Qarabağ müharibəsinin bitməsindən beş il keçməsinə baxmayaraq, bizim Ermənistanla sülh müqaviləmə yoxdur. Bəli, sakitlikdir, itkilər yoxdur və bu da bugünkü vəziyyətin böyük üstünlüyüdür. Lakin sülh sazişi imzalanana qədər burada sakitlik olmayacaq".

Nəhayət, uzun müzakirələrdən sonra həm Azərbaycan, həm də Ermənistan tərəfi sülh sazişinin bütün maddələrinin razılaşdırıldığını bəyan etdilər. Bu razılaşma müəy-

yən ümidlər vəd edirdi ki, yaxın zamanlarda sülhə doğru inamlı addımlar atılacaq. Amma təəssüflər olsun ki, siyasətini yalanlar üstündə quran Ermənistan tərəfi bu razılaşmadan bir neçə gün sonra iki ölkə arasında sülhə atəş açdı. Bununla kifayətlənməyən ermənilər dronlar vasitəsilə ölkəmizin ərazilərində kəşfiyyat xarakterli uçuşlara da cəhd göstərdilər. Bu cəhdlərin qarşısı ordumuz tərəfindən qətiyyətlə alındı, düşmənin susduruldu.

Sülh sazişinin maddələrinin razılaşdırılmasını bəyan edəndən bir neçə gün sonra cəbhədə atəşkəsin pozulması bir daha sübut edir ki, Ermənistan bu tarixi sənədi imzalamağa hazır deyil. Əgər hazır olsaydı, masa arxasında oturub sülh sazişinə imza atardı. Bütün bunlar bir daha göstərir

ki, rəsmi İrəvan təxribatçı addımlarından geri çəkilmir və bölgədə sülhün olmasını istəmir. Buna görə də qəsdən vəziyyəti gərginləşdirməyə çalışır. Başqa sözlə, rəsmi İrəvanın addığı bütün addımlar sülhə yox, qarşıdurmaya xidmət edir, baxmayaraq ki, sülh Azərbaycanın daha çox Ermənistanla lazımdır. Çünki İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra müğlub çıxmış, silahlı qüvvələri darmadağın olunmuş odur.

Amma nə edəsən ki, regionda vəziyyəti gərginləşdirməkdə davam edən Ermənistan həmişəki kimi ikitəpəl oyun oynayır. Gizli və çirkin məqsədlərini həyata keçirmək üçün dandan-dona girir. Bir tərəfdən Azərbaycanla sülh sazişini məntiqin razılaşdırılması üzrə danışıqların başa çatdığını bəyan edir, digər tərəfdən şərti sərhəddə atəşkəsi pozur. Söz yox ki, Ermənistan hakimiyyətinin vaxtı uzatmaqda müəyyən pərdəarxası məqsədləri var. Bu məqsədlərdən biri sülh sazişini imzalamağı gecikdirməklə vaxt qazanmaqdır. Qazandıqı vaxt ərzində isə dağıdılmış ordusunu yenidən qurmaq, gücünü artırmaq,

mövqələrini möhkəmləndirmək istəyir. Bunun üçün uzaq Hindistandan, Fransadan, eləcə də başqa ölkələrdən müasir silahlar alır. Amma Ermənistan bir şeyi yaddan çıxarır ki, nə qədər silahların silahlansın, yenə də Azərbaycan qarşısında gücsüz, zəif olaraq qalacaq. Bu gün şanlı Azərbaycan Ordusu həttə 2020-ci ildəki ordu da deyil. Gərgin döyüşlərdə tarixi Zəfər qazanmış Azərbaycan Ordusu arxada qalmış müddət ərzində daha da güclənib, daha da müasirləşib. Zəfərlər qazanmağa köklənmiş belə güclü və qüdrətli ordu ilə döyüş meydanlarında öz-özünə gəlmək rəsmi İrəvan üçün böyük faciələrə nəticələnə bilər.

Azərbaycan həmişə regionda sülh tərəfdarı olduğunu bəyan edib. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra müğlub Ermənistanla barış əlini uzadıb, onu sülhə dəvət edib. Bu addımı ilə Azərbaycan regionun böyük və güclü dövləti olduğunu bir daha nümayiş etdirib. İndi qalır Ermənistanın hərbi, ya sülh seçiminə etməsi.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

David İsxanyandan etiraf: "Azərbaycan hərbiçilərinə qarşı döyüşdüyümə görə ordenlə təltif olunmuşam"

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən Ermənistan Respublikasının və təndəşləri Arayik Harutyunyan, Arkadi Qukasyan, Bako Sahakyan, David İsxanyan, Davit Babayan, Levon Mnatsakanyan və digərlərinin barəsində olan cinayət işləri üzrə açıq məhkəmə prosesinin başışı iclası aprelin 3-də davam etdirilib.

O, doğum haqqında şəhadətnaməsində Azərbaycan SSR-də anadan olmasının yazıldığını, lakin Ermənistan Respublikasının vətəndaşı olduğunu söyləyərək bildirdi: "Sovet İttifaqı dağıldan sonra 150 minlik erməni sakin kimi, mən də Ermənistan Respublikasının vətəndaşlığı qəbul etdim. Məndə Ermənistan Respublikasının pasportudur. Mən Ermənistan Respublikasının vətəndaşıyam. Bu, mənim istintaq orqanında olan pasportumda da qeyd edilib".

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, Ermənistan dövlətinin, onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin, hərbi qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmələrin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, şəfahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarəti altında Azərbaycan ərazisində daxili və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şəkildə, Azərbaycana hərbi təcavüz etmək məqsədilə yaradılmış, həmçinin Köçəryan Robert Sedraki, Sarkisyan Serj Azatı, Manukyan Vazgen Mikaeli, Sarkisyan Vazgen Zaveni, Babayan Samvel Andraniki, Balasanyan Vitali Mikaeli, Babayan Zori Hayki, Ohanyan Seyran Muşeqi, Qaramyan Arşavir Surenoviç, Melkonyan Monte Çarlz və digərlərinin rəhbərliyi, bilavasitə və dolaylı iştirakları ilə Ermənistan dövləti, o cümlədən sözügedən cinayətkar birlik tərəfindən aparılan təcavüzkar müharibənin gedişində törədilmiş çoxsaylı cinayət faktlarına dair cinayət işi üzrə ermənişilli 15 təqsirləndirilən şəxs ittiham edilib.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, Ermənistan dövlətinin, onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin, hərbi qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmələrin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, şəfahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarəti altında Azərbaycan ərazisində daxili və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şəkildə, Azərbaycana hərbi təcavüz etmək məqsədilə yaradılmış, həmçinin Köçəryan Robert Sedraki, Sarkisyan Serj Azatı, Manukyan Vazgen Mikaeli, Sarkisyan Vazgen Zaveni, Babayan Samvel Andraniki, Balasanyan Vitali Mikaeli, Babayan Zori Hayki, Ohanyan Seyran Muşeqi, Qaramyan Arşavir Surenoviç, Melkonyan Monte Çarlz və digərlərinin rəhbərliyi, bilavasitə və dolaylı iştirakları ilə Ermənistan dövləti, o cümlədən sözügedən cinayətkar birlik tərəfindən aparılan təcavüzkar müharibənin gedişində törədilmiş çoxsaylı cinayət faktlarına dair cinayət işi üzrə ermənişilli 15 təqsirləndirilən şəxs ittiham edilib.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 4-nə təyin olunub. Növbəti proses təqsirləndirilən şəxslərə sualların verilməsi ilə davam etdiriləcək.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

XİN: "Jan-Noel Baronun Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesi ilə bağlı səsləndirdiyi iddiaları qətiyyətlə rədd edirik"

"Aprelin 2-də Fransanın Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Milli Assambleyanın Xarici İşlər Komissiyasında çıxışı zamanı Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesi və ermənişilliyi şəxslərin məhkəmə işi ilə bağlı səsləndirdiyi iddiaları qətiyyətlə rədd edirik".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat katibi Ayyan Hacızadənin Jan-Noel Baronin Fransa Milli Assambleyasında Azərbaycan əleyhinə səsləndirdiyi əsassız iddialara dair şərhində bildirilib.

Mətbuat katibi qeyd edib ki, Azərbaycan ərazilərinə qarşı iddiaların mövcud olduğu Ermənistan Konstitusiyasının dəyişdirilməsi kimi iki ildən çoxdur müzakirə edilən legitim tələbin sual altına alınması və bunun yeni şərt kimi təqdim olunması qəbul edilməzdir. Əgər Fransanın iddia etdiyi kimi, həqiqətən də sülh sazişinin tezliklə imzalanmasını dəstəkləyirsə, o zaman Ermənistan tərəfindən müvafiq addımların atılmasını təşviq etməlidir.

Müharibə cinayətləri, etnik təmizləmə, hərbi təcavüz, işğanca və digər ağır cinayətlərdə ittiham olunan və ya məhkum edilmiş ermənişilliyi şəxslərin azadlığa buraxılması

çağırışlarına gəldikdə A.Hacızadə bildirib ki, bu cinayətləri araşdırmaq, mühakimə etmək Azərbaycanın haqqıdır və BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının Əsaslı Həbslər üzrə İşçi Qrupunun martın 13-də dərc olunmuş rəyi də bunu bir daha təsdiqləyib, məhkəmə prosesi nə qarşı aparılan qarayaxma kampaniyasının əsassız olduğunu sübuta yetirib.

"Ümumiyyətlə, digər ölkələrdə məhkəmə prosesinə müdaxiləyə cəhd edən Fransa tərəfinin, ilk növbədə öz ölkəsində siyasi təqibləri və müxtəlif aksiyalarda etirazçıların öldürülməsi, Fransanın neokolonial siyasəti nəticəsində dənizasırı ərazilərdə yerli əhaliyə

qarşı işğincələri, Fransa parlamentində rüşvətxorluq və korrupsiya hallarının yayılması kimi faktları araşdırması daha uyğun olardı. Məsələn, eyni iclasda bir deputatın Fransada məhkəmə sistemindən siyasi rəqiblərə qarşı təzyiq vasitəsi kimi istifadə edildiyi halda, qanunun aliliyi ilə bağlı digər dövlətlərə müdaxilənin qəbul edilməzliyi ilə bağlı sualına cavabında nazirin Fransa məhkəməsinin qərarını şərh edə bilməyəcəyi cavabı da rəsmi Parisin ikili standartlarının göstəricisidir. Fransadan sülhə xidmət etməyən və regionda sabitliyi pozan addımlarına son qoymağı tələb edirik", - deyər XİN rəsmisi diqqətə çatdırıb.

Ermənistan yenə öz ampuasındadır

İrəvan xarici siyasət kursundakı ənənəvi metodunu davam etdirir

"Ermənistanın son dövrlərdəki siyasəti ziddiyyətli və qeyri-müəyyən xarakter daşıyır. Belə ki, rəsmi İrəvan bir tərəfdən sülh prosesinə və sülh sazişinin imzalanmasına hazır olduğunu bəyan edir, digər tərəfdən isə Azərbaycanla şərti sərhəd zonasında müxtəlif təxribatlara əl atır, eyni zamanda Azərbaycan Ordusunun mövqelərini intensiv atəşə tutur".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin aparıcı məsləhətçisi Fuad Abdullayev deyib. Siyasi şərhçi qeyd edib ki, 30 illik işğal dövrü ərzində Ermənistan tərəfindən danışıqların və əldə edilmiş müəyyən razılaşmaların bu formada sabotaj edilməsinə dair bir çox nümunə var. Ermənistanın xarici siyasət kursunda bu metod bir növ ənənəyə çevrilib. İrəvan yenə öz ampuasındadır. Belə ki, rəsmi İrəvan bu tür təxribatlar və Aİ müşahidə missiyası vasitəsilə Azərbaycanın qeyri-konstruktiv mövqedə olduğunu beynəlxalq ictimaiyyətə göstərmək niyyətindədir. Bu da onu deməyə əsas verir ki, Ermənistanın sülh ritorikası daha çox beynəlxalq ictimaiyyətə yönəlmiş formal bir addımdır. Ermənistanın əsas məqsədi sülh müqaviləsinin imzalanmadan Azərbaycan üzərində diplomatik təzyiq mexanizmləri yaratmaqdır.

Ekspert bildirib ki, sülh ritorikasının formal olmasına Azərbaycanın ATƏT-in fəaliyyət göstərməyən Minsk qrupunun ləğv edilməsi tələbinə qarşı Ermənistanın mövqeyi də dəlalat edir: "Fəaliyyət göstərməyən Minsk qrupunun ləğv olunması üçün, əslində, heç bir maneə yoxdur. Bunun üçün heç bir referendum keçirmək lazım deyil və bu istiqamətdə qərarın verilməsi Ermənistanın rəhbərliyinin öhdəsidir. Lakin buna baxmayaraq, Ermənistan rəhbərliyi bu addımı atmır. Belə bir fakt, əlbəttə ki, rəsmi İrəvanın qeyri-rəsmi mövqeyindən xəbər verir və Ermənistanın real sülh prosesində yayınaraq siyasi manipulyasiya apardığını göstərir. Ermənistanın sülh ritorikasının qeyri-səmimi olmasına dəlalat edən digər bir fakt da var. Bu da Ermənistan Ali Sovetinin 8 iyul 1992-ci il tarixdə qəbul etdiyi və hələ də qüvvədə olan qərardır. Həmin qərarla Ermənistanın Azərbaycanla qarşı ərazi iddiaları əks olunur. Belə ki, Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi qəbul edən beynəlxalq və ya daxili hər hansı bir sənədin Ermənistan üçün qəbul edilməz olduğu qeyd edilir. Ümumiyyətlə, belə bir qərarın qüvvədə olması sülh sazişinin bağlanmasına maneədir və onun legitimliyinə kölgə salır. Əslində, bu qərarın ləğv edilməsi üçün də heç bir maneə yoxdur. Ermənistan parlamenti bu qərarı istədiyi vaxt ləğv edə bilər. Lakin görünən odur ki, rəsmi İrəvan buna can atmır. Əksinə, sülh sazişi bağlamaq istəyir ritorikası ilə beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmağa cəhd edir".

F.Abdullayev düşünür ki, Ermənistan rəhbərliyi həqiqətən sülhə hazır olduğunu göstərmək istəyirsə, mövcud imkanlardan istifadə edərək dərhal ATƏT-in fəaliyyət göstərməyən Minsk qrupunun və 8 iyul 1992-ci il tarixli qərarının ləğv edilməsi istiqamətində əməli

addımlar atmalıdır. Konstitusiyasından Azərbaycanla qarşı ərazi iddiaları ehtiva edən preambula hissəsindəki Müstəqillik Bəyannaməsinə istinadın çıxarılması üçün isə əhalisini hazırlamalıdır. Mart ayında iki beynəlxalq müstəqil təşkilat (Gallup və FOCUS) tərəfindən keçirilmiş sorğular onu deməyə əsas verir ki, Ermənistan əhalisi hələ də sülhə hazır deyil. Belə ki, sorğuda iştirak edən erməni əhalinin təqribən 60-70 faizi Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ehtiva edən konstitusiyalarının dəyişdirilməsinə qarşıdır.

Siyasi ekspert vurğulayıb ki, Ermənistanın Azərbaycanla şərti sərhəd zonasında törətdiyi təxribatlara bu ölkə daxilində qeyri-sabit daxili ictimai-siyasi vəziyyət də səbəb ola bilər. Belə ki, Ermənistanın iqtidarının reytingi gün keçdikcə aşağı düşür, ölkə daxilində müxtəlif əhali qrupları arasında narazılıq yüksəlir və əzəli etiraz aksiyalarının sayı artır. Bunu Ermənistanın ən böyük şəhərlərindən biri hesab edilən Gümrüdə yerli icra orqanlarına keçirilmiş növbədənkonar seçkilərdə iqtidar partiyasının məğlub olması da göstərir. "Daxili ictimai-siyasi vəziyyətdə bürxə verən bütün bu neqativ hallar, əlbəttə ki, Ermənistan hakimiyyətini şərti sərhəd zonasında təxribatlar törətməyə və bununla da əhalinin diqqətini yayındırmağa vadar edir. Mart ayında Ermənistanla keçirilmiş sorğuların nəticələrinə görə, respondentlərin 56,3 faizi ölkədəki vəziyyətin tamamilə qeyri-sabit olduğuna əminlik ifadə edib", - deyər o əlavə edib.

Ermənistanın sürətlə silahlanması və ordusunun yeni müharibəyə hazırlığı prosesinin davam etdiyini qeyd edən F.Abdullayev bildirib ki, ordunun şəxsi heyəti müxtəlif xüsusi təyinatlı qüvvələrin təlimlərinə cəlb edilir. Bu prosesdə Hindistan və Fransa Ermənistanla ciddi dəstək göstərir. Yəni bu iki ölkə yalnız silah və hərbi-texnika satmır, eyni zamanda Ermənistan ordusunun yeni müharibəyə hazırlayır. Bütün bu faktlar Ermənistanın sülh ritorikasının yalan və manipulyasiyadan başqa heç nə olmadığını göz önünə sədir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Fransa utancverici tarixindən ibrət götürməlidir

Dünyanın tanınmış simaları, görkəmli siyasətçiləri iyirmi beşinci ilni yaşadığımız XXI əsr demokratiya, söz azadlığı, sülh və qarşılıqlı əməkdaşlıq əsrindəndirlər. Əslində, elə belə də olmalıdır. Çünki illər keçdikcə insanlarla bərabər zaman da, dövr də, lap elə dünyanın özü də dəyişir, inkişaf edir. Demokratiya, söz azadlığı, sülh və qarşılıqlı əməkdaşlıq kamillikdən doğur.

Amma təəssüflər olsun ki, müstəmləkəçilik siyasəti yürüdən Fransa və onun kimi dövlətlər kamilləşmək istəmirlər, ağlaşılmaz iddiaları, neokolonialist iştahaları ilə bütün demokratik dəyərlərə sarsıdıcı zərbələr vururlar. Rəsmi Paris də özünün olmayan ərazilərdə, ölkələrdə müstəmləkəçilik siyasəti yürütmək, insanları zorla təbəçiliyində saxlamaq kimi çirkin, bəşəri dəyərlərə zidd olan niyyətlərindən əl çəkmək istəmir.

Heç nədən və heç kimdən utanıb-qızarmadan özünü "demokratiyanın beşiği" adlandıran, "azadlıq, bərabərlik, qardaşlıq" şüarını başının üstündən bayraq kimi asan Fransa XXI əsrdə də neokolonializm siyasətini zor gücünə davam etdirir. Çirkin məqsədlərinə çatmaq üçün rəsmi Paris oli çatmayan yerlərə ayağını, ayağı çatmayan yerlərə oturmaq istəyir. Məhz elə buna görə də dünyanın bir çox yerində Fransanın nəzarətində olan ərazilər var. Yelisey sarayında oturmaq ölkədə rəhbərlik edənlər isə özlərinin olmayan bu ölkələri heç bir mənə ifadə etməyən, qondarma "dənizasırı ərazilər" adlandırırlar.

Neokolonialist arzularından əl çəkməyən Fransa tarixdən ibrət götürməyə meyilli deyil. Aparılan müşahidələr onu göstərir ki, Fransa müstəmləkəçiliyi sistemli şəkildə tətbiq və müdafiə edən ölkədir. Belə ölkələrin tarixində isə həmişə qan və ölüm qoxusu gəlir.

Fransanın müstəmləkəçilik siyasəti dünyanın, bu günün işi deyil. Bu ölkənin müstəmləkəçilik siyasətinin tarixi çox qədimdir, 1535-ci ilə qədər gedib çıxır. Fransa böyük keşflər dövründə Portuqaliya və İspaniyadan sonra xaricdəki ərazilərin öyrənilməsi və kolonizasiyası ilə məşğul olan üçüncü Avropa ölkəsi olub. Əsrlərdir Fransa müstəmləkə siyasəti yürüdərək nəzarətdə

olan ölkələrin yeraltı, yerüstü təbii sərvətləri və insan resurslarını istismar edir. Müstəmləkəçilik keçmişindən utanmadan "dəni-zaşırı ərazilər" adlandırdığı ölkələrdə böyük sərvət toplayır. Təəssüflər olsun ki, dünya ölkələri bu mühüm məsələyə olduqca laqeyd yanaşırlar. Həmin bölgələrdə yaşayan xalqlar artıq fransızların zülmünə, zillətinə dözməyərək haqq səslərini qaldırırlar. Son zamanlar bu ölkələrdə Fransanın müstəmləkəçiliyinə qarşı etiraz dalğaları səngimək bilmir. Artıq xalqlar azadlıq və müstəqillik tələb edirlər. Bu etirazların nəticəsidir ki, Fransanın Afrika qitəsindən çıxarılması prosesi başlayıb. Bütün bunlar isə Yelisey sarayının uzun illər yürütdüyü siyasətin səhv, ədalətsiz olduğunu göstərir. Səhvləri düzəltmək isə heç vaxt gec deyil. Qoy rəsmi Paris bu barədə yaxşı-yaxşı fikirləşsin, müstəmləkəçilik siyasətinə son qoysun. Azadlıq istəyən xalqları qan gölündə boğmasın.

Fransanın ən amansız müstəmləkə siyasəti yürütdüyü ölkələrdən biri də Əlcəzairdir. Bu ölkədə 1,5 milyon nəfər fransızlar tərəfindən qətlə yetirilib, 100 minlərlə insan ağır yaralanıb. Fransa hökuməti Əlcəzairdə xalq hərəkətini boğmaq üçün bu ölkəyə 500 min nəfərdən ibarət ordu qüvvələri yeridib. Fransızlar işğal etdikləri Əlcəzair ərazisinə milyondan çox mina basdı-

rdılar. Təəssüflər olsun ki, Fransa insanlara ölüm və bədbəxtliklər gətirən həmin minlərin xəritələrini Əlcəzair tərəfinə vermir. Buna görə də Azərbaycan kimi, Əlcəzair də dünyada mina partlayışından ən çox əziyyət çəkən ölkələrin sırasında ön sıralardan birindədir.

Fransa işğal etdiyi Cibuti, Nigeriya və Cadda dəhşətli vəhşiliklər törədib. Tarixin səhifələrinə "elm adamlarının soyqırımı" kimi yazılan qanlı hadisə də, necə deyirlər, fransızların "əl işidir". Təkcə 1917-ci ildə Cadda dini həyatı yenidən nizamlamaq adı altında konfrans təşkil edərək tədbirə qatılan 400-ə yaxın müsəlman elm adamını fransız əsgərlər heç bir səbəb olmadan güllələyiblər. Rəsmi Parisin törətdiyi qanlı hadisələr, soyqırımları bununla bitmir. Fransızlar Seneqal, Benin, Burkina-Faso, Qabon, Qvineya, Ekvatorial Qvineya, Fildisi Sahili, Kamerun, Mavritaniya, Niger, Tunis, Vyetnam, Martinika adası və digər ərazilərdə minlərlə insanın ölümünü ilə nəticələndən eyni qanlı əməllər həyata keçiriblər. XXI əsrdə də müstəmləkəçilik siyasətindən əl çəkməyən Fransanın atdığı bütün addımlar özündə yalnız zorakılıq və təcavüzü əks etdirir. İllərdən bəri törətdiyi cinayətlərə görə Fransa tarix qarşısında cavab verməlidir, zülm etdiyi xalqlardan üzr istəməlidir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Kanada mətbuatı Avropa Parlamentini Azərbaycana qarşı ikili standartlara görə qınayıb

Avropa Parlamenti Azərbaycanın daxili hüquqi məsələlərinə qarşımağa cəhd etmədən əvvəl öz köklü korrupsiya problemlərinin həllinə və ona münasibətdə zədələnməmiş ictimai etimadın bərpasına diqqət yetirməlidir. Avropa Parlamentinin üzvləri eiqost siyasi oyunlar və ya maliyyə maraqlarını deyil, əsl həqiqət, ədalət və sülh arzusunun rəhbər tutmalıdır.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu barədə Dona Qrasiya Diplomatiya Mərkəzinin təsisçisi və baş direktoru, tanınmış jurnalist, siyasi şərhçi Reyçel Avraham Kanadanın populyar "THEJ.CA" nəşrində dərc olunmuş "Azərbaycanın ədalət hüququ: Avro-

pa Parlamentinin erməni məhbuslarla bağlı ikili standartları" başlıqlı məqaləsində yazıb.

Məqalədə Azərbaycanın erməni məhbusların törətdikləri hərbi cinayətlərə görə mühakimə etdiyi bir vaxtda Avropa Parlamentinin öz korrupsiya qalmaqallarına və qərəzli müdaxilələrinə məhəl qoymadığı, əksinə, Azərbaycanın İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı əsir düşmüş Ermənistan vətəndaşlarının həbsdə saxlanması ilə bağlı absurd müzakirələrə rəvac verdiyi qeyd olunub. Belə ki, Avropa Parlamentindəki erməni lobbisi əndazəsiz şəkildə təhrih olunmuş

versiya irəli sürərək bu məhbusları "günahsız qurbanlar" kimi qələmə verir. Halbuki bu şəxslər Azərbaycanla işğanca, müddül fəaliyyət, hərbi cinayətlər, terrorizm əməlləri və terrorizmin maliyyələşdirilməsi - Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin əhatə etdiyi cinayətlər də daxil olmaqla müxtəlif ağır ittihamlarla təqsirləndirilib.

Müəllif Avropa Parlamentinin bu yaxınlarda qəbul etdiyi "Erməni girovların qanunsuz tutulması və qondarma məhkəmə prosesləri" başlıqlı qətnaməni Qərbi ictimaiyyətdə ölkəmizin reputasiyasını zədələmək

niyyəti daşıyan kampaniyanın tərkib hissəsi saymaqla əsassız, qeyri-obyektiv və qərəzli sənəd kimi səciyyələndirib. Keçmiş təcürbəyə istinad edərək Avropa Parlamentinin Azərbaycanla qarşı düşmən mövqeyindən təəcüblənmədiyini vurğulayan pəli-toloq sözügedən addımı erməni maraqlarının Avropa təsisatları hesabına təmin edilməsinin növbəti nümunəsi kimi dəyərləndirib. O, oxşar tendensiyaların Avropa Şurası Parlament Assambleyası və Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi də daxil olmaqla digər Avropa təsisatlarında da müşahidə olunduğuna diqqət çəkib.

Yazıda həmçinin vurğulanıb ki, davam edən bu qərəzlilik Azərbaycanın mübarizə aparmalı olduğu ikili standartlardan yalnız biridir. Halbuki Azərbaycan hökuməti həm milli, həm də beynəlxalq hüquq çərçivəsində fəaliyyət göstərdiyini dəfələrlə vurğulayıb. Bildirilib ki, ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən şəxslərin Bakıda davam edən məhkəmə prosesi ölkəmizin daxili hüquqi məsələsidir və burada hər hansı konar müdaxilə əsassız olmaqla qəbul edilməzdir. İsrailin də vaxtaşırı Avropa Parlamentinin ədalətsiz davranışına tuş gəldiyinə diqqət çəkilən məqalədə qeyd olunub ki, Avropa Parlamentinin

bəzi üzvlərinin Azərbaycana qarşı mənfur davranışları gələcək nəsillər qarşısında bu qurumun nüfuzuna kölgə salır. Hüquqa dayanan ədalətli yanaşma budur ki, Azərbaycan onun ərazi-

sində cinayət törətmiş şəxsləri mühakimə etmək kimi suveren hüquqa sahibdir və Avropa xalqları Cənubi Qafqazda baş verənlərlə bağlı həqiqəti bilməyə layiqdirlər.

REGIONLAR

Qazaxın Aprel qəhrəmanları

Aprel döyüşlərindən 9 il ötür. Cəmi dörd gün davam edən bu döyüşlər Azərbaycanın hərbi tarixinə parlaq səhifələr kimi daxil olmuşdur. Bu gün əbəs yərə Azərbaycan xalqının və ordumuzun qəhrəmanlığının nümayişi olan Aprel döyüşlərini Vətən müharibəsindəki möhtəşəm Zəfərin başlanğıcı kimi dəyərləndirmirlər.

Aprel döyüşlərinin ən gərgin nöqtələrindən biri Ağdərə-Törtər-Ağdam və Füzuli istiqaməti idi. Uğurlu əməliyyatlar nəticəsində Törtər rayonunun Talış kəndi istiqamətindəki yüksəkliklər işğalçılardan təmizləndi və Naftalan şəhərinə yaranan biləcək təhlükə aradan qaldırıldı. Digər bir istiqamətdə geniş ərazini nəzarətdə saxlamaq imkanı verən olduqca strateji əhəmiyyətli Lələtopə yüksəkliyi Azərbaycan Ordusunun nəzarətinə keçdi. Bu döyüşlərdə düşmənin 30-dək tankı, 25-dən çox artilyeriya qurğusu və digər zirehli texnikası məhv edildi, 800-dən çox hərbiçisi zərərçikdirildi. Suqovuşanda yerləşən qərargahı və əsas hərbi hissələrin dağıdıldı. Bununla da Ağdərə-Suqovuşan, Cəbrayıl istiqamətindəki yolları nəzarətdə saxlamaq mümkün oldu.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Aprel döyüşlərinin ildönümü ərəfəsində bir qrup hərbiçi ilə görüşdə dediyi sözlər həmin qələbənin strateji əhəmiyyətini tam dəqiqliyi ilə ifadə edir: "Aprel döyüşləri eyni zamanda ordumuzun peşəkarlığını göstərmişdir. Ordumuz əlverişsiz mövqelərdən əks-hücum əməliyyatı apararaq strateji mövqələrə sahib oldu. Bu gün bu strateji yüksəkliklər, mövqələr, işğaldan azad edilmiş ərazilər bizə imkan verir ki, təmas xəttində mövcud olan vəziyyətə tam nəzarət edək və istədiyimiz tədbiri görə bilək".

Azərbaycan Ordusu uğurlu Aprel döyüşlərindən ruhlanaraq iki il sonra daha bir zəfərə imza atdı. 2018-ci ilin mayında Əlahiddə Ümumqoşun Ordu tərəfindən Naxçıvanın Gününt kəndi və ətraf ərazilərin nəzarət altına

alınması bir daha göstərdi ki, haqq işi uğrunda savaşa hər an hazır olan əsgər və zabitlərimiz qarşıya qoyulan istənilən tapşırığı yerinə yetirməyə qadirdirlər.

Və belə də oldu. 9 il əvvəl Lələtopədə ucaldırılan Azərbaycan bayrağı indi Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun hər yerində, hər yaşayış məntəqəsində, hər yüksəkliyində dalğalanır. Bu gün şanlı döyüş yolu keçən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri özünün ən qürurlu illərini yaşayır. Bu qüruru bizlərə Müzəffər Ali Baş Komandan və rəşadətli Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitləri, sağlamlığını itirən qazilərimiz, torpaqlarımız uğrunda canından keçən igid Vətən oğulları yaşadı.

Onların sırasında Qazaxın üç şöhidi - Fəxrəhli kəndinin qəhrəman oğlu kapitan Mühid Qurban oğlu Orucov, Yuxarı Salahlı kəndinin igid zabiti baş leytenant Elvin Məmməd oğlu Namazov və Aslanbəyli kəndinin cəsur övladı əsgər Orxan Məhəmməd oğlu Əliyev də var. Rayon icra hakimiyyətinin əməkdaşları və şəhidlərin yaxınları Aprel döyüşlərinin 9-cu ildönümü ilə bağlı igid Vətən oğullarının öziz xatirəsinə dərin ehtiramla yad etmişlər. Rayon icra hakimiyyəti başçısının birinci müavini Məmməd Əliyev şəhidlərin ailəsinə dərin hüznə başsağlığı vermiş və bildirmişdir ki, bu gün Aprel döyüşlərindən 9 il ötsə də, xalqımız o şanlı tarixi və torpaq uğrunda canından keçən şəhidlərimizi unutmur, ildən-ilə şəhidlərimizə olan hörmət və ehtiramı daha da artır: "Aprel döyüşlərində ordumuzun qüdrəti qarşısında vəhimbəy düşən düşmənin Azərbaycan əsgərinin gücünü bir daha gördü, xalqımızın ərəzi, torpaq məsələsində heç zaman güzəştə getməyəcəyini növbəti dəfə anladı. Şanlı Azərbaycan Ordusu Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı tarixi Zəfər ilə bunu sübut etdi".

S.YUNİSOĞLU,
"Azərbaycan"

Şərqi Zəngəzurdə növbəti əmək yarmarkaları keçiriləcək

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə əmək yarmarkalarının keçirilməsi davam edir. Növbəti belə tədbir Cəbrayıl və Laçında keçiriləcək.

Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan və Laçın rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin dəstəyi ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agent-

liyi tərəfindən aprelin 8-i (Cəbrayıl) və 9-da (Laçın) keçiriləcək yarmarkaların hər birində 10-dan çox işəgötürən 100-dən çox vakansiya (o cümlədən elektrik mühəndisi, departament müdiri, şöbə müdiri, böyük məsləhətçi, mühasib, anbardar, kassir, satıcı, çilingər, bəna, rəngsaz, aşbaz, nəzarətçi, santexnik, qazpaylayıcı stansiyada operator və s.) təqdim edəcək.

Obaşdandan qas qaralanacan...

Yurdumuza bahar qədəm qoyub. Həyatın, yaranışın əsası olan su, yel, od və torpağın adı ilə bağlı çərşənbələrimizin gəlişi ilə sanki təbiətdə bir canlanma, yenilənmə yaranıb. Havalər istiləşib, günlər uzanıb. Alça, ərək, şaftalı ağacları ağ, çəhrayı ərpayə bürünüb. Başqa ağaclar da tumurcuq düymələrini açmağa, yarpaqlanmağa tələsir.

Təbiət insanların da ovqatına öz təsirini göstərir. İnsan şirin yuxusundan təbiətin səsinə daha tez-dən oyanır. Quşlar sə-sə verib bahar nəğməsini oxuyur. Sənətdən, peşəsindən asılı olmayaraq, hər kəs yaratmağa, işə-gücə can atır.

Bu canlanma kənd yerlərində daha çox hiss olunur. Yazın gəlişi kəndlilərin qayğılarını da artırır. Kəndli indi hər gün günəşi işi üstündə, tarlada qarşılayır. Əkinçi taxıl, yonca sahələrini suvarır, torpağa yemləmə gübrəsi verir, alaq otlarına qarşı mübarizə tədbirləri görür. O, torpağı yazlıq bitkilərin əkininə hazırlayır, arat işi aparır, üzümliklərdə, bağlarda aqrotexniki tədbirlər həyata keçirir. Çənan işə sübh çağı qoyun-quzunu örtüşə sürüb aparır. Bir sözlə, çöldə, düzdə, bağda, meşədə, dağ döşündə həyat qaynayır.

Mürsəl Qafarov Neftçala rayon Boyat kənd sakini, fermerdir. Deyir ki, əkinçinin işi təbiətə bağlıdır. İl uğurlu gələndə onun əhvalı yaxşı olur: "Amma hər şeyi təbiətin üstünə də yıxmıq olmas, insan özü də çalışqan olmalıdır". - Sizcə, bu il uğurlu hesab etmək olar?,- deyər soruşuram.

- Builki yazın qədəmləri uğurludur, - deyir. - Bir neçə dəfə yağış yağıb. Bunun da taxıl, yonca əkinlərinə xeyri var. Çöllərdə mal-qara üçün bol yağış ol kütəsi yaranıb. Fevral ayının sonlarında düşən qarın da yaxşı faydası oldu. Atalar deyib ki, Novruz

bayramından bir ay əvvəl və bir ay sonra yağın qarın, yağışın xeyri əvəzsizdir. İnşallah, aprel ayında da bir-iki dəfə yağış yağsa, lap yaxşı olar.

- Bəs işləriniz necə gedir?

- Artıq yaz tarla işlərinə başlamışıq. Keçən ilin payızında 29 hektara arpa ekmişəm. Əkin zamanı torpağa toxumla birlikdə hər hektara 250 kiloqram ammosfos gübrəsi vermişəm. Bu toxumun cücərməsinə və bitkinin inkişafına müsbət təsir göstərir. Payızda əkdikim sahələri həm də suvarmışam. Yaxşı çıxış alınıb. İki dəfə də kökdənənar yemləmə gübrəsi vermişəm. Tərkibində fosfor və azot olduğundan bu yemləmənin çox əhəmiyyəti olub. Hazırda bitkilər normal inkişaf edib. Atalar demişkən: "Altı ayda bir qarış, bir ayda altı qarış". Təqribən bir həftədən sonra arpa bora fazasına keçəcək. Allah qorusun.

Sonra da davam edir: "Yüksək məhsul götürməyə ümidim çoxdur. Keçən il də 29 hektara arpa toxumu səpmişdim. Hər hektarın məhsuldarlığı 30 sentner oldu. Bu, Muğan şəraitinə üçün pis deyil. Keçən il həm də 34 hektara pambıq, 5 hektara vəhmər ekmişəm. Pambığın hər hektarından 40, vəhmərdən isə 35 sentner məhsul götürürəm. Yeri gəlmişkən, onu da deyim ki, vəhmər heyvandarlıq üçün çox münaşib bitkidir. Biçib kişlər şəkildə bağlayır, qışda mal-qaraya veririk. O həm qaba yemi, həm də donlu olduğu üçün qüvvətli yemi əvəz edir".

Yazda bu vaxtlar əkinçini yalnız sahədə tapmaq olar

Müsahibim pambıqçılıq haqqında da danışdı:

- Pambıq bizim üçün ənənəvi bitkidir. Bu il, sağlıq olsun, 33 hektarda pambıq ekməyi qərara almışam. İlin əvvəlindən "MKT-İK" MMC-nin Neftçala filialı ilə müqavilə bağlamışam. Filial bizə həmişə yaxından kömək göstərir. Bir-iki günə sahələri yaz aratma qoyacağam. Texnika, toxum, gübrə sarıdan heç bir çətinliyimiz yoxdur. Əkinə aprelin 10-dan başlayacağıq.

Mürsəl Qafarov onu da bildirdi ki, kəndli sənaye mallarından başqa heç nəyə pul xərcləməməlidir. Dükən-bazardan broylar toyuğu və yumurtası, göy-göyortı alan kənd adamlarını möhkəm tənqid etdi. Belə-

lərini tənbel, özünü işə verməyən adlandırdı. Sonra da 15 baş inək, 60 başdan artıq qoyun-keçi, lazımı qədər toyuq-cücə saxladığını, otə, südə, yağa, qatığa, yumurtaya pul vermədiyini dedi.

M.Qafarov ali təhsilli kənd təsərrüfatı mütəxəssisidir. Kəndlilərdəki orta məktəbi 1980-ci ildə bitirib, hərbi xidmətə gedib. Qayıdandan sonra Gəncədə Dövlət Kənd Təsərrüfatı Akademiyasına daxil olub və 1989-cu ildə oranı bitirib. Kəndlilərdəki kolxozda zoomühəndis işləyib. Kolxoz quruluşu dağıldandan sonra pay torpağında əkin-biçinlə məşğul olub. Sonralar əkin sahəsini genişləndirib. Qazandığı nəliyyətlərə görə 2022-ci ildə Prezi-

dentin səərəncamı ilə 3-cü dərəcəli "Əmək ordeni" ilə təltif edilib. Halal zəhməti ilə 4 qız, 1 oğul böyüdüb. Qızlarını köçürüb, 7 nəvənin babasıdır. Oğlu Səfər də ali təhsilli mütəxəssisdir, atasının yanında çalışır. Evlənməyə hazırlaşır. Mürsəl Qafarov el adamıdır. Xeyirdə, şərdə onu camaatın yanında görmək olar. Xüsusi günlərdə, bayramlarda ehtiyacı olanlara alından gələni əsirgəmir. Özü də bunu elə edər ki, heç kəs bilməsin.

Bu gün yenə fermerin əli işdən soyumur. Hava işıqlanmamış tarlaya yola düşür, bir də qas qaralanda evə dönür. Yazın ilıq nəfəsindən sanki güc alır, yorulmaq bilmir.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Baharın gəlişi melioratorların işini artırır

Təbiətin, torpağın oyanışı kənd yerlərində, təsərrüfat sahələrində daha çox hiss olunur. İndi həm də kənd təsərrüfatında əkin işlərinin qızğın çağdır. Sanki əkinçi torpaqdan ötrü dərixişmiş kimi ona elə sarılıb ki, günəşin doğub-batmasından da xəbəri olmur.

Amma bol məhsul əldə etməyin əsas yolu suvarma işlərinin vaxtında həyata keçirilməsindən aslıdır. Çünki suvarma vaxtında, lazımı qaydada və qədərdə aparılmasa, əkinin heç bir faydası olmaz. Bu baxımdan indi melioratorların üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Həmin məsuliyyəti dərkdən Göygöl Su Meliorasiya Sistemlərinin İstismar İdarəsinin kollektivi işini tələb olunan səviyyədə qurmaq üçün tapşırılan işə məsuliyyətlə yanaşır.

Kollektiv əvvəlki illərdə olduğu kimi, keçən il də nəzərdə tutulan bütün işləri yüksək səviyyədə həyata keçirmiş, dövlət təsərrüfatlarının, fermerlərin və digər sudan istifadə edən qurumların su-

varma suyunu olan tələbatını təmin etmək üçün mövcud imkanlardan maksimum yararlanmışdır. Nəticədə 14831 hektar sahənin suvarılması vaxtında təmin edilmişdir.

İdarənin rəisi İsmayıl Əvəzovla söhbətdən məlum oldu ki, melioratorlar işlərin daha keyfiyyətli və sürətlə aparılması üçün avadanlıqların işlək vəziyyətə gətirilməsi üçün əhəmiyyətli işlər aparılmışdır. Məhz bunun nəticəsidir ki, suvarma suyunun itkisiz və səmərəli istifadə edilməsi üçün idarənin balansında olan bütün kanallar texniki vasitələrlə lildən təmizlənmiş, eləcə də 50 hidro-texniki qurğu, 30 hidropost cari təmir olunmuşdur. Qapalı boru kəmərlərinin 6 kilometr hissəsində qaynaq işləri, beton kanalların isə 3 kilometrlik hissəsində təmir işləri aparılmışdır.

Rayon ərazisində sel sularından mühafizə tədbirlərinin görülməsi üçün də tədbirlər həyata keçirilmiş, o cümlədən Gəncə çayı, Kürəkçay, Qoşqarçayın mü-

hafizə zolaqlarında mövcud olan bəndlərdə bərkitmə işləri görülmüşdür. Bunlardan əlavə, balansda olan 302 subartezian quyusundan 256-da nasos aqreqatları təmir edilmişdir ki, nəticədə subartezian quyularının iş rejimləri bərpa olunmuşdur. Subartezian quyularında təmirə yaramayan 18 nasos aqreqatları isə yenisi ilə əvəzlənmişdir. Həmçinin 34 subartezian quyusunun mühafizə şitlərinin elektrik avadanlıqları cari təmir olunmuş, təmirə yaramayan 9 idarəetmə şiti yenisi ilə əvəz edilmişdir. Paralel olaraq Xasabağ, Hacıməlik, Xaqani, Nadil, Balçılı, Quşqara kəndlərində və Gəncə şəhər Park Xiyabanı ərazisində ümumilikdə 10 subartezian quyusu əsaslı təmir olunmuşdur. Yeri gəlmişkən, Göygöl Su Meliorasiya Sistemlərinin İstismar İdarəsinin balansında 302 subartezian quyusu var. Onlardan 224-ü Göygöl rayonu, 84-ü Gəncə şəhəri və 2-si Samux rayonu ərazisində yerləşir. Balansda olan subartezian quyularından kommunal-məişət üçün 175, suvarma üçün 126 və içməli su üçün 1 subartezian quyusu istifadə edilir.

İdarənin kollektivi rayonun kənddəxili su təminatını da həmişə diqqət mərkəzində saxlayır. İl ərzində Zəfər kəndində müxtəlif ölçüdə magistral su xətləri yenisi ilə əvəz olunmuşdur. Topalhasanlı kəndinin nasosxanasında isə 132 kilovoltluq nasos aqreqatı quraşdırılmışdır ki, bu da əhalinin su təminatını xeyli yaxşılaşdırmışdır. Bundan başqa, Bənövşəli, Göycəkənd, Çaykənd və Türşu kəndlərində su xətləri yenilənmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Naxçıvan MR-də "yaşıl enerji" istehsalı artır

Cari ilin mart ayı ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Xidmətinin istismar sahəsində olan elektrik stansiyalarında 29 milyon 525 min 626 kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal edilmişdir.

Dövlət Energetika Xidmətinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ümumi elektrik enerjisi istehsalında is-

tilik-elektrik stansiyalarının payı 14,5 faiz azalıb, su-elektrik stansiyalarının payı 8,9, günəş-elektrik stansiyalarının payı 5,5 faiz artıb.

Alternativ və bərpaolunan enerji mənbələrindən 15 milyon 596 min 247 kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal edilib ki, bu göstərici ümumi enerjinin 52,8 faizini təşkil edir.

Naftalanda yay turizm mövsümünə hazırlıq işləri sürətlə gedir

Ölkəmizin sağlamliq turizm mərkəzi hesab edilən Naftalanda yay turizm mövsümünə ciddi hazırlıq işləri görülür. Bu məqsədlə şəhərdə abadlıq-quruculuq işləri genişləndirilir, yol-nəqliyyat infrastrukturunu yaxşılaşdırılır, yeni yaşılıq zolaqları salınır, mövcud park və prospektlər abadlaşdırılır.

Mövsümə uyğun olaraq parklarda, yol kənarlarında müxtəlif növ ağac və gül kolları əkilib. Eyni zamanda ətraf mühitin qorunması və ekoloji vəziyyətin daha da sağlamlaşdırılması məqsədi ilə şəhər ərazisində mövcud yaşıllıqlara diqqət göstərilir. Həmçinin qış mövsümündə şəhərin avtomobil yollarının yarasız hala düşmüş hissələri yenidən asfaltlanır, yol kənarları boyunca yarasız bordürlər yeniləri ilə əvəzlənir, parklarda oturaclar təmir olunur,

təzələri qoyulur. Bunlardan əlavə, qurumş ağacların yerinə yeniləri əkilib. Bir sözlə, ölkəmizin sağlamliq mərkəzlərindən olan Naftalanda yay turizm mövsümünə hazırlıq işləri tam sürətlə gedir.

Şəmkir yaşıllaşır

Şəmkirdə "Konstitusiyası və Suverenlik İli"nə həsr olunmuş silsilə tədbirlər çərçivəsində ağacəkmə aksiyası keçirilmişdir.

Bakı-Ələt-Qazax-Gürcüstan dövlət sərhədi avtomobil yolunun kənarında keçirilən aksiya-

da 1500-ə yaxın Eldar şamı, çinar, palıd, qarağac və sər ağacları əkilib, ağaclar aqrotexniki qulluq göstərilmişdir. Əkilən ağaclar suvarılmış, onların küləkdən qorunması üçün qoruyucu dayaqlar basdırılmışdır.

Onu da qeyd edək ki, könüllülər və Şəmkir Kommunal Müəssisələr Kombinatının əməkdaşları aksiya zamanı ərazidə təmizlik-abadlıq işləri də görmüş, yol kənarlarını alaq otlarından, daşlardan təmizləmişlər.

Aksiyaadan sonra bildirilmişdir ki, rayonda ekoloji vəziyyət həmişə xüsusi diqqət mərkəzində saxlanılır və ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı müəyyən olunmuş prioritetlər üzrə tədbirlər bundan sonra da davam edəcək.

"Azərbaycan"

Mədəniyyət

İncəsənət xadimləri

İnsanlar və talelər

Yaradıcılığı ilə seçilən rəssam

Ölkəmizin qadın rəssamlarının sırasında özünün uğurlu bədii yaradıcılıq fəaliyyəti ilə seçilən, özünəməxsus dəst-xəti və üslubu olan sənətkarlarımızdan biri də Xalq rəssamı Xalidə Səfərova. O, Gəncə şəhərində anadan olub. Rəssamlığa orta məktəb illərindən maraq göstərib.

İxtisas təhsilini əvvəlcə Bakıda Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Texnikumunda (1941-1944), daha sonra isə Moskvada Ümumittifaq Kinematografiya İnstitutunda (1949-1955) almışdır. 1946-cı ildən ölkəmiqyaslı rəssamlıq sərgilərində fəal iştirak etməyə başlamışdır. Gənc rəssam diplom işini dahi Nizami Gəncəvinin ölümə "Xəmsə"-sinin "Xosrov və Şirin" poeması mövzusunda akvarel və pastel texnikasında icra edilmiş illüstrasiya işləri ilə müvəffəqiyyətlə müdafiə etmişdir. O, 1981-ci ildə bu mövzuya yenidən müraciət edərək, poemanın süjetləri əsasında yaratmış olduğu illüstrasiyaları təkmilləşdirərək N.Gəncəvinin anadan olmasının 840 illiyinə həsr olunmuş sərgidə nümayiş etdirmişdir.

X.Səfərova dəzgah rəngkarlığı sahəsində süjetli tablolar, portret, mənzərə və natürlər janrlarında bir sıra uğurlu bədii sənət nümunələri yaratmışdır. Rəssamın yaradıcılığının seçiyəvi xüsusiyyətləri kimi mahir kompozisiya qurmaq, sərbəst mövzulu süjet seçimi, peşəkar kolorit həlli və başqa sənətkarlıq keyfiyyətlərini qeyd etmək olar. X.Səfərova impressionizm (təəssürat) cərəyanına bağlı sənətkar olmuşdur. Onun bir çox mənzərə və süjetli tablolarında bu cərəyanın ən kamill elementləri peşəkar rəssam duyumu və müşahidəsi ilə özünün parlaq ifadəsini tapmışdır. X.Səfərovanın süjetli tablolarına nümunə olaraq "Xalçatoxuyanlar" (1951), "Alma yığan qız" (1957), "Müxtəlif nəsilər" (1967), "Sabahki günə" (1970), "Mənim doğma diyarım" (1970), "Axsam" (sağ hissə), 1970, "Uçun, göyərçinlər" (1975), "Qarayamış qızlar" (1977), "Ağac altında" (1981), "Günəşli diyar" (1980), "Fərhad" (triptix: "Cadarlanmış torpaq" (sol hissə), "Fərhad" (mərkəz hissə), "Çiçəklənən torpaq" (sağ hissə), 1982), "Gün başlan" (1982), "Üzüm yığım" (1984), "Qızıl payız" (1987), "Novruz" (1990) və başqa əsərlərini qeyd etmək olar.

Rəssamın sadalanan əsərlərinin hər birinə həm də mənzərə janrının xüsusiyyətləri xasdır. Onun süjetli əsərlərini mənzərə janrında işlənmiş əsərlər kimi də qəbul etmək olar. Rəssam daha çox açıq havada, təbiətin qoynunda hansısa pambıq tarlasında, meyvə bağlarında təsərrüfatla məşğul olan insanların ümumiləşdirilmiş obrazlarını yaradıb. X.Səfərovanın belə

əsərlərində sanki insan fiqurları ikinci dərəcəli əhəmiyyət daşıyır. O, daha çox təbiəti, barlı meyvə ağaclarını, bağları, tarlaları, gül-çiçəklər qoynunda insanların iş şəraitini, işlədikləri məqamda bədii görüntülərini kəndə canlandırır.

"Mənim doğma diyarım" triptixində rəssam səhər-səhər dağların arxasından göyə qalxan günəşin şüalarından işıqlanan ucuz-bucaqsız tarlarda işləyən xanımları, gündüz vaxtı yayın istisində bürküdən ağacın kölgəsində dincələn başıpaşalı ağsaqqal kişini, gölün suyunda yuyunan gənc oğlanı, göldə üzən öküzləri, arxa fonda qızmar günəş şüalarından yanan əkin sahələrini, axşam dağların arxasından qurub edən günəşin fonunda tarlardan işləməkdən yorulmuş, amma yenə də bir-biri ilə söhbət edə-edə işləyən iki xanımın surətlərini əks etdirir.

Hər biri müstəqil baxılan və ümumilikdə vahid kompozisiya təşkil edən tablolarla rəssam əməyin romantikasını yaradıb.

"Uçun, göyərçinlər" adlı əsərdə bahar fəslində mavi səma fonunda çiçəklənmiş ağacların əhatəsində olvan geyimli, alyanaqlı qız göyərçinləri uçurduğu vaxtda təsvir olunub. Əsərin kompozisiya, kolorit həlli və bədii ifadəliliyi olduqca təsirlidir.

X.Səfərova hələ tələbəlik illərindən dahi N.Gəncəvi sözünün səhrinin sirrinə vəqif olmuş və bu səhrin işığında rənglərin dili ilə uğurlu sənət lövhələri ərsəyə gətirmişdir. "Fərhad" adlı

triptixində rəssam N.Gəncəvinin "Xəmsə"-sinin qəhrəmanı Fərhadın simasında insan oğlunun əməyi ilə həyata, torpağa can verildiyinin bədi göstüntüsünü ustalıqla əks etdirmişdir.

X.Səfərovanın yaradıcılığında idman mövzusu xüsusi yer tutur. Rəssam bu mövzuda maraqlı və diqqəti cəlb edən sənət nümunələri yaratmışdır. Görkəmli

sənətkarın müxtəlif idman növlərinə həsr olunmuş çoxsaylı əsərlərini Azərbaycanın təsviri sənət tarixində xüsusi mərhələ təşkil etdiyini vurğulamaq olar. "Qapçı" (1955), "Futbol" (1960), "Yaxt-klub" (1962), "Velosiped yarışı" (1963), "Estafet" (1965), "Yarıışı" (1967), "Qız və çənbər" (1970), "Xəzərdə" (1971), "Çövkən oyunu" (1972), "Stadiona" (1979), "Ot üstündə xokkey" (1979), "Mavi ənginlik" (1983) və başqa əsərləri rəssamın yaratdı-

lar" (1978), "Nar çiçəkləri" (1979) və digərlərinin adlarını qeyd edə bilərik. Rəssamın mənzərə və natürlər əsərlərinə təməşə edəndə onun hansı dərəcədə bədii təxəyyülə, həssas müşahidə və duymaq qabiliyyətinə malik olduğunu görmək olar. Rəssamın mənzərə və natürlər əsərləri sözün əsl mənasında ilahi gözəlliyin kamill görüntülərini əks etdirən təbiət lövhələridir.

X.Səfərova 1985-ci ildə oğurluq müddətdə Fransada yaradıcılıq ezamiyyətinə olmuşdur. Rəssam həmin ildən başlayaraq yaradıcılığı boyu Fransada gördüklərini, yaradıcı rəssam həssaslığı ilə müşahidə etdiklərini inco duyğularla lirik rəngkarlıq tablolarında əks etdirmişdir. X.Səfərovanın Fransa mövzulu - "Marsel. İf qəsr", "Sakit guşə. Paris", "Parisdə axşam", "Eyfel qülləsi", "Dode dəyirmanı, Arl", "Zəfər tağı. Paris", "Mulen Ruj. Paris", "Sena sahil", "Pol Sezannın evi", "Paris. Muftar məhəlləsi" adlı tabloları 2002-ci ildə Fransanın Azərbaycandakı səfirliyində təşkil olunmuş rəssamın fərdi sərgisində uğurla nümayiş olunmuşdur.

Görkəmli sənətkarın uğurlu bədii yaradıcılıq fəaliyyəti dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. O, Əməkdar rəssam (1977) və Xalq rəssamı (1989) fəxri adlarına və Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdür. X.Səfərovanın sənət əsərlərindən fərdi sərgiləri təşkil olunmuşdur. Bu il rəssamın anadan olmasından 100 il, dünyasını dəyişməsindən isə 20 il ötür. Xalq rəssamı Xalidə Səfərovanın uğurlu yaradıcılıq fəaliyyəti sənət adamlarının və onu sevenlərin yaddaşında həmişə yaşayacaqdır.

Əsəd QULİYEV,
Azərbaycan Rəssamlar
İttifaqının üzvü,
sənətsünas

Sənətini sevən və sevdiren aktyor

Bu gün Xalq artisti Muxtar Maniyevin 90 illik yubileyi qeyd edilir

Onun milli kinomuzun inkişafında xidmətləri misilsizdir. Xalq artisti Muxtar Maniyev öz istedadı, sənətə bağlılığı, sevgisi və fədakarlığı ilə Azərbaycan kinosunun bənzərsiz və əvəz edilməz sənətkarlarından biridir.

O, 1935-ci il aprelin 4-də Bakıda dünyaya gəlib. Muxtar Maniyev Bakıdakı 199 sayılı məktəbdə təhsil almağa başlayıb. Orta məktəbi bitirdikdən sonra sənədlərini Neft-Kimya İnstitutuna verib. Qəbul imtahanlarından uğurla keçib, tələbə adını qazanıb. Mühəndis ixtisasına yiyələnib. Diplomu aldığdan sonra qəlbini səni dinləyib. Aktyorluq sənətinin səhrinə düşən Muxtar Maniyev başqa bir təhsil ocağına üz tutub. Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutuna daxil olub.

Kino aləminə 1959-cu ildə çəkilən "Onu bağışlamaq olarmı?" filmində milis serjanti roluna qədəm qoyub. Bir gün "Koroğlu" filmində çəkilişlərinə hazırlaşan kinorejissor Hüseyn Seyidzadə onun təhsil aldığı instituta aktyor axtarışı ilə gəlib. Birinci kurs tələbəsi olan Muxtar Maniyev ilk baxışdan kinorejissorun diqqətini cəlb edib. Onun 1960-cı ildə ekranlaşdırılan qəhrəmanlıq dramında dəmirçi oğlu Polad roluna çəkilməsi belə olub. O zaman tənqidçilərin Muxtar Maniyevin ifası barədə müsbət sözlər söyləmələri kinorejissorun seçiminin uğurlu olduğunu təsdiq edib.

Bundan sonra o, bir-birinin ardınca filmlərə dəvət olunub. Kinosevərlər Muxtar Maniyevi "İnsan məskən salır"da Məcid, "Bizim Cəbiş müəllim"də Nəcəfov, "Qorib cınlar diyarında" Akşad, "Bəxt üzüyü"ndə Zırpı, "Ölsəm...bağışla"da Seyidrza, "Bayın uğurlanması"nda Qonaq, "Bakıda küləklər əsir"də Kərim, "Nəsimi"də Miranşah, "Sizi dünyalar qədər sevirdim"də Məmməd, "Babək"də İbn Muaz, "Qara gölün cəngavərləri"ndə Qoçu, "O qızı tapın"da Hacıbala, "Qızıl uçurum"da Xəlil, "Qorxmə, mən səninləyəm"də Məhbus, "Cin mikrorayonda"da Ramiz, "Yaramaz"da iş qaraçı, "Yarınçıq qalmış mahnı"da Xədicənin qardaşı, "Şahid qız"da Həsən və digər rollarda görüblər. Aktyor tanımdıqca daha çox sevilir.

1960-cı illərdə görkəmli rejissor Adil İsgəndərov Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrına rəhbərlik etdiyi dövrdə o, bu sənət ocağında çalışıb. Amma teatrda fəaliyyəti uzun sürməyib. Adil İsgəndərov "Azərbaycanfilm" kinostudiyasına direktor təyin edilib. Muxtar Maniyev də onun yanında işləməyə gedib.

O, eyni zamanda "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının nəzdində açılmış, Adil İsgəndərovun rəhbərlik etdiyi aktyor kurslarında dərslər deyib. Muxtar Maniyev gələcək həyat yoldaşı Nəsimə xanımla orada tanış olub. Həmin kursda Nəsimə xanım da aktyorluq dərslər alırdı. Tələbəsinə vurulub. Onunla ailə qurub. Üç oğlu olub. Muxtar Maniyev qayğıkeş, mehriban ailə başçısı olub.

Muxtar Maniyev Azərbaycan kino sənətinin ən məhsuldar aktyorlarından biri kimi tanınıb. O, ümumilikdə 157 filmə rol alıb. Yalnız bədii filmlərdə deyil, "Mozaika" satirik kinojurnalında da bir sıra maraqlı rollara ekran ömrü verib.

Çəkildiyi filmlərin sayı çox olsa da, istedadlı kinoaktyorun sənət yolu enişsiz-yoxuşsuz, rəvan keçməyib. O, satirik rolları da, dramatik rolları da eyni ustalıqla yaradıb. Kinorejissorlar ona bir-birindən fərqlənən, müxtəlif səpkili rollar həvalə ediblər. Ancaq... Kino fəaliyyəti barədə Muxtar Maniyev belə deyib: "Mən ağır uşaq olmuşam, çəkilib bir kənardə dayanmışam, lazım olanda çağırblar, gedib çəkilməmişəm. Belə deyim də: ölüm-yandıda yada düşmüşəm".

Qürurlu, ötkəm adam olub. Kimsəyə ağır açmağı, minnət etməyi sevməyib. Bəzən onu filmə təsdiq ediblər, sonra heç bir açıqlama vermədən çəkmək istəməyiblər. Muxtar Maniyevi baş rola təsdiq edib, ancaq ikinci dərəcəli rola çəkdiyələri də az olmayıb. Sənətini çox sevən, kin-küdurət bilməyən aktyor heç nəyə əhəmiyyət vermədən yaradıcılıq yolunu davam etdirib, rolun böyük-kicikliyinə baxmadan filmlərdə çəkilib. Beləcə, 40 ildən artıq sənət yolu keçərək milli kinomuzun inkişafında əvəz edilməz işlər görüb.

Müxtəlif xarakterli rolları ekranda uğurla canlandırılıb. Onun qəhrəmanları arasında dürüstlər də, vicdanını itirməmişlər də, fırıldaqçılar da var. Aktyoru filmlərdə bəzən şux, zərəfatlı, bəzən çox

ciddi, qaraqabaq görürük. Muxtar Maniyev kinorejissorların həvalə etdikləri hər bir rolunu yüksək peşəkarlıqla, bənzərsiz aktyorluq ifası, məhərrati ilə təqdim edib. Kino tənqidçiləri onun haqqında yazıblar ki, Muxtar Maniyevin konkret amplituası yoxdur. Bu fikrə böyük sənətkar müşahidələri rədd olub...

Azərbaycan kino sənətinə xidmətləri mükafat-sız qalmayıb. O, 1982-ci ildə Əməkdar artist, 2000-ci ildə isə Xalq artisti adını alıb. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünə layiq görülib.

Cavanlığında idmanın müxtəlif növləri - üzgüçülük, boks, güləşlə məşğul olan Muxtar Maniyev fiziki cəhətdən güclü olub. Ancaq ağır xəstəliklərə ondan yarı keçməyib. Uzun illər ürək-qan dövranının pozulması və şəkər xəstəliyindən əziyyət çəkib. Amansız xəstəliklərlə qarşıdığı illərdə ayrı düşdüyü çəkiliş meydanlarının xiffətini çəkib...

Görkəmli sənətkar 2016-cı il dekabrın 22-də, 81 yaşında dünyasını dəyişib. Vəsiyyətinə uyğun olaraq, Qala qəsbəsinə valideynlərinin yanında dəfn edilib.

Bənzərsiz aktyor filmlərdə yaratdığı bir-birindən maraqlı rolları ilə unudulmazdır...

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

"Molla Nəsrəddin" jurnalı və Naxçıvan" kitabının I cildi nəşr olunub

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun Elmi Şurasının qərarı ilə "Molla Nəsrəddin" jurnalı və Naxçıvan (1906-1917) ikicildliyinin I cildi işıq üzü görüb.

İnstitutdan bildirilib ki, kitabın baş elmi məsləhətçisi və "Ön söz"-ün müəllifi akademik Teymur Kərimlidir. Azərbaycanın ilk satirik jurnalı olan "Molla Nəsrəddin" (1906-1931) vaxtilə bütün bölgələrimizlə yanaşı, Naxçıvanda da mövcud olmuş

və karikaturaları daxil edilib.

dini mövhumat və xurafat elementlərinin, təhsilə biganə münasibətin və s. tənqidinə xüsusi yer ayırırdı. Jurnal satirik üslubla bu cür cəhətlər və gerilik hallarını, bir sıra sosial bəlaləri ictimai diqqətə çatdırır, insanların öz nöqsanlarını dərk etməsi, maariflənməsi üçün çalışırdı.

Kitabın I cildinə "Molla Nəsrəddin" jurnalının 1906-1917-ci illərdə işıq üzü görmüş nömrələrinin Naxçıvanla bağlı materialları

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində növbəti konsert

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində (BMM) "Muğamat axşamı" adlı konsert proqramı təqdim olunub.

Mərkəzdən bildirilib ki, böyük anlaşıqla keçən konsertdə Əməkdar artistlər Babək Niftəliyev, Arzu Əliyeva, BMM-in solistləri Vəfa Vəzirova, Səbinə Ərəbli, Rəvanə Qurbanova, Mirləhm Mirləhmov, Kamilə Nəbiyeva muğam və təsniflərdən ibarət proqramla dinləyicilərin qəlbini oxşayıblar. Layihənin məqsədi əsrlər boyu davam

edən təcridi inkişaf və təkamül prosesi nəticəsində yetişkinləşmiş, formalaşmış və kamilləşmiş muğam sənətini gələcək nəsillərə çatdırmaqdır.

Dövlət Akademik Filarmoniyasında silsilə konsertlər keçiriləcək

Aprelin 11-də M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Hacıbəyovlar nəslinin görkəmli nümayəndələri - bəstəkar Soltan Hacıbəyovun 105 və İsmayıl Hacıbəyovun 75 illiklərinə həsr olunmuş konsert keçiriləcək.

Filarmoniyadan bildirilib ki, musiqili gecədə bədii rəhbər və baş dirijor, Əməkdar artist Fuad İbrahimovun rəhbərliyi ilə Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri hər iki bəstəkarın əsərlərini səsləndirəcək. Aprelin 20-də isə filarmoniyamız səhnəsində Azərbaycan bəstəkarlığı məktəbinin layiqli davamçılarından biri, Qara Qarayevin sinfini bitirən bəstəkar Leonid Vaynşteynin 80 illiyinə həsr olunmuş konsert təşkil olunacaq.

Bakıya bahar gəlib

Bu doğrudur ki, bir gül ilə bahar olmaz. Amma bu da yalan deyil ki, çiçəksiz də bahar olmur.

Bu günlər paytaxtımızın küçə və xiyabanları, meydan və parkları al-olvan xaliya bənzəyir. Rəngarəng güllər, çiçək açmış ağaclar hər kəsin ruhuna dinclik, gözünə rahatlıq verir. Bahar təkə qaranquşların qanadında deyil, həm də xoş ətirli çiçəklərlə, gülümseyən tumurcuqlarla gəlib.

Hər yanda baharın xoş ətri, ilıq nəfəsi duyulur. Təbiət oyanır, güllər, çiçəklər cıvıqlanır, ağaclar tumurcuqlanır. Havanın hərələri artıqca bağlara, bağçalara, park

və xiyabanlara "yaşıl xalı" sərilir. Ağaclar bahar suyu içir, təbiət qış yuxusundan oyanır.

Baharın gəlişi ilə paytaxtımızda əlaqədar qurumlar yeni yaşılıq zolaqları salır, ekoloji tarazlığın bərpası və ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində tədbirlər görürlər. Ağaclar və çiçək kolları suvarılır, çəmənlilər biçilir, həmişəyaşıl bitkilər bu-

danır, Bakının iqliminə uyğun yeni ağaclar, kollar əkilir, onlara aqrotekniki qulluq göstərilir.

Biz hələ Bakının yaşılığını, rəngarəngliyini artıran yasəmənli demirik. Hələ onu da demirik ki, ağaclar, prospekt və küçələrin, səkilərin kənarları, bordiyurlar və işıq dirəkləri, yol kənarındakı məhəccərlər yuyulur, təmizlənir. Bütün bunlar paytaxtımızın bahar mənzərəsinə əlavə təmizlik və gözəllik qatır.

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
İlham BABAYEV (foto),
"Azərbaycan"

Donald Trampın genişmiqyaslı ticarət məhdudiyyətləri

183 ölkəyə və Aİ-yə qarşı tariflər tətbiq olunub

Donald Trampın çərşənbə günü elan etdiyi tariflər ABŞ-nin bir əsrə ən genişmiqyaslı ticarət məhdudiyyətləri olub. Trampın özü aprelin 2-ni "Azadlıq günü" adlandırb.

ABŞ Prezidenti Donald Tramp çərşənbə günü Ağ Evin Gül bağında müxtəlif ölkələrə və mallara hansı idxal vergiləri tətbiq edəcəyini açıqlayıb və aprelin 2-ni "Amerikanın İqtisadi Müstəqillik Günü" elan edib.

ABŞ bütün ölkələrə qarşı yeni rüsumlar tətbiq edir. Tramp bu tədbirləri ticarət ədalətinə cavab verən və bəpəddici adlandırır və deyir: "Biz Amerikanı yenidən böyük və zəngin ölkə edəcəyik. Ölkəmiz 50 ildən artıqdır ki, talanıb. Buna bir daha yol verilməyəcək".

Bütövlükdə, heç bir ölkə öz mallarının alınması üçün amerikalıların rüsumlarından

xilas ola bilməyəcək - "minimum əsas tarif" 10 faiz olacaq. Ümumi rüsum aprelin 5-də, artan tarif isə aprelin 9-da qüvvəyə minəcək.

Trampın üç əsas hədəfi Avropa İttifaqı (dünyanın ikinci ən böyük iqtisadiyyatı), Çin (üçüncü iqtisadiyyat), habelə Kanada və Meksikadır (gömrük ittifaqında qonşular və tərəfdaşlar). Onlar ABŞ-nin ticarət kəsinin əsas hissəsini təşkil edirlər. Amerika Prezidenti tarif qəzəbini ilk növbədə məhz onlara qarşı yönəldib.

İdxal rüsumlarının 20 faizi Avropa İttifaqından, 34 faizi Çindən, 46 faizi Vyetnamdan,

32 faizi Tayvandan, 24 faizi Yaponiyadan, 25 faizi Cənubi Koreyadan, 36 faizi Taylanddan, 31 faizi İsveçrədən, 32 faizi İndoneziyadan, 24 faizi Malayziyadan, 49 faizi Kambodan, 30 faizi Cənubi Afrika Respublikasından, 10 faizi Böyük Britaniyadan gətirilən mallara tətbiq olunacaq.

Qalan ölkələr ABŞ-yə idxal edilən bütün mallara 10 faizlik əsas rüsum və idxal edilən bütün xarici avtomobillərə və avtomobil hissələrinə 25 faizlik tarif ödəməlidir.

Ağ Evin açıqladığı tariflərin tam siyahısına 183 ölkə və Aİ daxildir.

Tramp bu rüsumları "güçü tarifləri" adlandırır. Tədbirlər ABŞ məhsullarına tariflər tətbiq edən, Amerika bizneslərinə, işçilərə və istehlakçılara "ədalətsiz və ayrı-seçkilik törədən" vergilər tətbiq edən və sair ölkələrin idxalına təsir göstərəcək.

Ağ Ev izah edib ki, bu cür tədbirlər ABŞ-nin ticarət əlaqələrini investisiya və ayrılmaz kreditlər hesabına təşəkkül tapır: "İndi isə gəlin baxaq - müharibədən sonra Ermənistan investisiya qoyan hər hansı bir sərmayəçi ilə rastlaşan olubmu? Əksinə, müharibəyə qədər ölkədə mövcud olan azsaylı investorlar Paşinyan hakimiyyətinə olan inamsızlıq üzündən Ermənistanı tərk ediblər. Deməli, Ermənistanın "yüksəlişdə" olan sənaye istehsalı investorlar tərəfindən aşağı səviyyədə qiymətləndirilib".

Qeyd edək ki, martın 30-da ABŞ Prezidenti yeni tariflərin istisnasız olaraq dünyanın bütün ölkələrinə təsir edəcəyini açıqlamışdı.

Yeni tariflər aprelin 3-dən qüvvəyə minib.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

“AZƏRBAYCAN” qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

“Azərpoçt” MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
“Azərmətbuatyayımı” ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
“Qaya” firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
“Region Press” MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
“Səma-M” MMC	(012) 594-09-59
“Ziya” LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
“Pressinform” MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
“City press” MMC	(055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Paşinyan hökuməti çıxılmaz durumdadır

Ermənistanda sosial-iqtisadi böhran milli fəlakətə çevrilir

Son illərin təhlili Ermənistanda sosial-iqtisadi durumun getdikcə daha ağır vəziyyətə düşdüyünü, ölkədə insanların böyük məhrumiyyətlər içində yaşamağa məcbur olduğunu göstərir. Bu durumdan xilas olmaq üçün isə mövcud Ermənistan hakimiyyəti tərəfindən əhəliyə hansısa inandırıcı perspektiv vəd edilmir. Bütün bunlar isə Ermənistan iqtidarı ilə əhəli arasında daha böyük uçurumun yaranması ilə müşayiət olunur.

"4rd.am" nəşri yazır ki, istənilən ölkədə sənayenin bərpası, ilk olaraq, ölkəyə qoyulan investisiya və ayrılmaz kreditlər hesabına təşəkkül tapır: "İndi isə gəlin baxaq - müharibədən sonra Ermənistan investisiya qoyan hər hansı bir sərmayəçi ilə rastlaşan olubmu? Əksinə, müharibəyə qədər ölkədə mövcud olan azsaylı investorlar Paşinyan hakimiyyətinə olan inamsızlıq üzündən Ermənistanı tərk ediblər. Deməli, Ermənistanın "yüksəlişdə" olan sənaye istehsalı investorlar tərəfindən aşağı səviyyədə qiymətləndirilib".

Xatırladaq ki, martın 5-də Ermənistan beynəlxalq kapital bazarında 7,1 faiz gəlirliliklə 750 milyon ABŞ dolları həcmində, 10 illik ödəmə müddəti olan avrobondlar yerləşdirib.

Qeyd edək ki, avrobond emitentin ölkəsindən kənarda öz valyutasından başqa bir valyutada buraxdığı istiqrazlardır. Bu mövzu Ermənistanda ictimai müzakirələrin mərkəzində qalmaqda davam edir, bu əməliyyatın təhlükəli və uzaqgörən ol-

mayan bir sövdələşmə olduğu barədə fikirlər səsləndirilir. "168.am" nəşri yazır ki, ictimaiyyətə məlumatın açıqlanmasından sonra Ermənistan Maliyyə Nazirliyi, nəhayət, istiqrazların buraxılması xəbərini təsdiqləmişdi. Tənzidlərə cavab olaraq Paşinyan hakimiyyəti dairələrindən avrobondların buraxılması haqqında rəsmi məlumatın verilməsinin Ermənistan maliyyə nazirinin və ya hökumətin şıltaqlığı deyil, yerləşdirmə prosesinin qaydası və tələbi olduğu, avrobondların buraxılmasının heç də Ermənistanın xarici borcunun artması demək olmadığı, bunun beynəlxalq investorların ölkə iqtisadiyyatına yüksək etimadının göstəricisi olduğu barədə əminlik ifadə edilmişdi.

Erməni iqtisadçı Atom Marqaryan Paşinyan hakimiyyətinin xüsusilə sonuncu iddiasına - bu buraxılışın beynəlxalq investorların Ermənistan iqtisadiyyatına etimad göstərdiyinə toxunaraq qeyd edir: "Bu etimad komponenti, ilk növbədə, gəlirliliyin və ya faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə müəyyən edilir: əgər 7,1 faiz gəlirlilik əsasında müəhəkimə yürütsək, tam əksinədir - heç bir etimad yoxdur və məhz buna görə Ermənistan hökuməti bu cür böyük vəsaitləri yüksək faiz dərəcələri ilə yerləşdirməyə məcbur olub. Üstəlik, 500 milyon ödənilməli idi, lakin əslində, sanki 250 milyon da artıq ödənilmiş faizlər üçün kompensasiya edilib, bu da misli görünməmiş haldır, çünki adətən vaxtilə yerləşdirilmiş məbləğ qədər geri ödənilir".

Atom Marqaryan avrobondların buraxılışından əldə edilən xalis gəlirin Ermənistanın dövlət büdcəsi kəsinin maliyyə

yələşdirilməsi məqsədilə istifadə ediləcəyi ilə bağlı məsələyə də toxunub: "Əgər həqiqətən Ermənistanın hərbi xərcləri, müdafiə səviyyəsi Azərbaycanın hərbi xərcləri ilə bərabər olsaydı, bu cür böyük - 5,5 faiz kəsiri başa düşərdim. Halbuki bu il büdcədə Ermənistanın xərci 1 milyard 700 milyon dollar, Azərbaycanın isə 5 milyard dollardan çoxdur".

İqtisadçı onu da qeyd edib ki, siz əvvəlki borcu, özü də kifayət qədər aşağı faiz dərəcəsi ilə cəlb edilmiş borcu döyəyə bilərsiniz, daha böyük həcmə və daha ağır şərtlərə vəsait cəlb etməyə məcbursunuz. 7,1 faiz isə daxili mənbələrdən, mümkün yerləşdirmələrdən belə vəsaitlərin əldə edilməsindən çox yüksəkdir: "Lakin bu ruletka fırlandıqı üçün Paşinyan hakimiyyəti qumar oynamağa başlayaraq, vəsaitləri elə faiz dərəcələri ilə yerləşdirir ki, bu, sadəcə məntiqə sığmır. Bu, "məndən sonra - həтта tufan qopsun" variantıdır və özlərini ekspert kimi göstərərək bunu əsaslandırmağa çalışan hakimiyyət sözcülərinə məsləhət görürəm ki, belə bir şey etməsinlər: hər şey görünəndir. Başqa bir məsələ isə odur ki, Paşinyan hökuməti çıxılmaz vəziyyətdədir. Bu kabinetin özünü qeyri-kompetent idarəçilik nəticəsində düşürdüyü vergi yığıcı gündəmləri bunun təzahürlərindən biridir".

Göründüyü kimi, proseslər Ermənistanın sürətlə məhvə doğru yaxınlaşdığını bir daha təsdiq edir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Bakıda keçiriləcək Bədii gimnastika üzrə Avropa Kubokunun mükafat fondu açıqlanıb

Bakıda keçiriləcək Bədii gimnastika üzrə Avropa Kubokunun mükafat fondu açıqlanıb. AZƏRTAC Avropa Gimnastika Federasiyasının rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, ümumi mükafat məbləği 32 500 avro təşkil edir.

Çarpaz qarşılaşmalarda qalib 6000, ikinci yeri tutan 4000, üçüncü pillənin sahibi 2500 avro qazanacaq. Böyüklərdən ibarət qrup hərəkətləri komandaları arasında qalib 10 000, gümüş medalçı 6000, bürünc mükafatçı isə 4000 avro əldə edəcək.

Qeyd edək ki, Avropa Kubokunda 20 ölkədən 149 idmançının iştirakı gözlənilir. Milli Gimnastika Arenasında təşkil olunacaq turnir mayın 1-4-də keçiriləcək.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının katibi Ramil Usubov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevə əzizi

SAHİB QƏDİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının katibi Ramil Usubov Azərbaycan Respublikası Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Əhmədova qardaşı

HÜSEYN ƏHMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"AzerGold" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi cəmiyyətin əməkdaşı Anar İsayevə atası

YUNİS İSAYEVİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevə əzizi

SAHİB QƏDİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Bəylər Eyyubova əzizi

XALİDƏ ŞAHVERDİYEVANIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Əhmədova qardaşı

HÜSEYN ƏHMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevə əzizi

SAHİB QƏDİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Bəylər Eyyubova əzizi

XALİDƏ ŞAHVERDİYEVANIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Əhmədova qardaşı

HÜSEYN ƏHMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevə əzizi

SAHİB QƏDİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Bəylər Eyyubova əzizi

XALİDƏ ŞAHVERDİYEVANIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Əhmədova qardaşı

HÜSEYN ƏHMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevə əzizi

SAHİB QƏDİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevə əzizi

SAHİB QƏDİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Bəylər Eyyubova əzizi

XALİDƏ ŞAHVERDİYEVANIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavini	- 538-86-86, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsul katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsul katib müavini	- 539-44-91,	Kompiuter mərkəzi	- 538-20-87,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Mühəssislik	- 539-59-33
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,		

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3488

Sifariş 639

Qiyməti 60 qəpik